

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 171,
1939. augusztus 1., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradl Közölny. In Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trbf. Arad

Brüsszel:

Londonban nagy gondossággal már elkészítették VI. György angol király és Erzsébet királyné belgiumi látogatásának vázlatos tervét. Eszerint az angol uralkodópár október 26-án érkezne Ostendébe, ahonnan folytatná útját a belga főváros felé. A brüsszeli pályaudvaron az angol királyt és feleségét Lipót belga király fogadja. Az angol uralkodópár a látogatás egy részét a lakemi királyi kastélyban tölti. Az angol királyt pár belgiumi látogatása mindössze 3 napot vesz igénybe és ennek eltelté után VI. György király és Erzsébet királyné visszatérnek Londonba.

Stockholm:

Az egyik svéd lap jelentése szerint tegnap egy Lengyelországba utazó angol bizottság Stockholmba érkezett. Ugy tudják, hogy a bizottság tagjai nem hivatalos meghatalmazással keresik fel Lengyelországot. A bizottság három tagját az angol kormány állítólag felkérte, vizsgálják meg, vajon Danzig Lengyelország számára valóban életfontosságú-e és hogy ki lehetne építeni Gdiniá kikötőjét olyan módon, hogy minden tekintetben megfeleljen Lengyelország igényeinek.

Budapest:

Szombat este újabb amerikai magyar csoport érkezett Budapestre, az amerikai református egyesület tagjai. Az amerikai magyarok hétfőn különböző látogatást tettek, majd a Ke-repesi úti temetőben megkoszorúzták Kossuth Lajos mauzóleumát, azután a magyarok világszövetségébe látogattak el. Ma este Debrecenbe utaznak, ahol résztvesznek a nyári egyetem előadásain. Az ország különböző vidékeit is meglátogatják.

Maina Frankfurt:

Vasárnap nagyszabású nemzetközi repülőnapot rendeztek. Az ünnepek központjában az ügyességi repülés német bajnoksága állott és a versenyekben 14 nemzet képviselte magát. A repülésekből a tavalyi versenyzők kerültek ki győztesen. A versenyek közben két szerencsétlenség történt. Egy francia gép leszállás közben a földbeütközött és pilótája életét veszítette. Egy német gép a földre való leszállás után elütött egy nézőt, aki meghalt.

Washington:

Amerikában a jövőben az eddigénél jóval szigorúbban ellenőrzik a külföldieket. A képviselőház ugyanis törvényjavaslatot fogadott el, amely megszigorítja a külföldiek ellenőrzését, akár hosszabb, akár rövidebb ideig tartózkodnak azok az Egyesült-Államok területén. A külföldieket valóságos rendőri felügyelet alá helyezik. De a külföldről érkező könyveket és újságokat is ellenőrzik. Kimondja a törvény, hogy azokat a külföldieket, akik felforgató pártok tagjai, haladéktalanul kiutasítják.

Newyork:

Valóságos harc fejlődött ki hétfő reggel a Fischer gépkocsi karosszéria gyár 3000 munkása és 75 rendőr között. A munkások megakarták akadályozni, hogy a nem sztrájkoló munkások a munkahelyeikre jussanak. A helyszínre érkezett rendőrség könnyfakasztó bombákkal akarta szétzavarni a sztrájkolókat, akik kövekkel és botokkal támadták a rendőrökre. Sikerült a küzdelem hevében megkaparintaniok néhány könnyfakasztó bombát, amelyeket a rendőrök közé dobtak. A küzdelemnek számos súlyos sebesültje van mindkét részről. Sok munkást letartóztattak.

A világpolitika arcvonalán a helyzet változatlan...

Mindjobban kiéleződik az angol-japán viszony — Háborús készültségben gyakorlatozik Anglia, Olaszország és az U. S. A. hadserege

Japán nem él megtorlással az Egyesült-Államok ellen

London. A Tokióban hétfő délelőttre kitűzött japán-angol rendkívüli értekezlet váratlanul elmaradt. Japán politikai körök hangoztatják, hogy Anglia az Egyesült-Államok kormányának Japán-ellenes lépése óta lényegesen tartózkodóbb magatartást tanúsít. A délelőtti értekezlet elmaradásának oka, hogy a tiencsini vasúti kérdések megoldása körül komoly akadályok merültek fel. Tokióban úgy tudják, hogy az elhalasztás angol indítványra történt. A hétfő délutáni értekezlet, ha azt egyáltalán megtartják, csak az általános politikai kérdésekkel foglalkozik.

A japán sajtó erősen szembe fordul Angliával és kijelentik a lapok, hogy a hadsereg minden részleges megoldást elutasít. Tokióban

tegnap ismét nagy tüntetést rendeztek Anglia ellen. A tüntetést a főváros egyik parkjában tartották meg és arra 50.000 főnyi ember gyűlt össze. A gyűlés után a tüntetőtömeg a tokiói angol követség elé vonult, követelte Anglia keletázsiai politikájának a megváltoztatását és Craigie angol nagykövet visszahívását. Az angol követség épületét a rendőrségnek kellett megvédenie.

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium árucsera osztályának főnöke nyilatkozott az amerikai-japán kereskedelmi helyzetben beállott változásokról. Ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Japán nem él megtorlással az USA ellen, mert az Egyesült-Államoknak a kereskedelmi szerződések felmondásából sokkal több kára van, mint Japánnak.

Hatalmas hadgyakorlatok Angliában, Olaszországban és az Egyesült-Államokban

London. Anglia eddigi leghatalmasabb hadgyakorlata ma reggel vette kezdetét.

A hadgyakorlatok teljesen úgy folynak le, mintha kitört volna a háború és a hadvezetés mozgósítást rendelt volna el.

Ma reggel 8 órakor kezdetét vette a hadkötelesek tízezreinek bevonulása. A haditengerészetnél, a bevonulások utáni órákban már 48 tartalék-hajó áll kifutásra készenlétben. A hajók között 17 cirkáló van.

A légi és a szárazföldi hadsereghez ugyanolyan gyorsasággal történnek a behívások, úgyhogy az együttes hadgyakorlatok már 24 óra után kezdetüket vehetik.

A bevonult katonák mindhárom fegyvernemben szeptember végéig teljesítenek szolgálatot.

Az angol tartalékflotta 13 egységéhez 10 ezer tartalékost hívtak be.

hogy ezeknek a hajóknak fedélzetén az augusztus és szeptemberben lebonvilitásra kerülő hadgyakorlatokon szolgálatot teljesítsenek. Öt év óta ez az első eset, hogy az angol tartalékflottát teljes készültségbe helyezték.

Gibraltár. A fő kormányzó elrendelte a háborús készenlétet. A katonaság és a polgári lakosság a maga teljes egészében résztvesz azokban a gyakorlatokban, amelyek éjjel-nappal folynak. Tegnap több színleges légitámadást hajtottak végre Gibraltár ellen. A várost elsötétítették és a jelzőszírnák jelezték az ellenséges légitámadás érkezését, amely Malta szigetéről indult el Gibraltárig. A polgári lakosság szinte teljes egészében önkéntes katonai szolgálatra jelentkezett. Gibraltárban mindent megtettek már arra nézve, hogy ne érje váratlanul támadás ezt az erődítményt.

Róma. A földközítengeri olasz hajóraj nagyszabású hadgyakorlatai megkezdődtek. A hajórajjal egysínt az olasz légitámadás is gyakorlatozott. Ennek az volt a célja, hogy

az olasz hajóraj és légitámadás együttes működését kipróbálják.

508 olasz repülőgép különböző támaszpontokról, így a libiai, szicíliai és a Dodekanézosz szigeteken levő támaszpontokról végezték el a harcászati gyakorlatot.

Egyes vadászipülőgépek 1500 kilométeres utat tettek meg leszállás nélkül a tenger felett, a bombavető repülőgépek pedig teljes megterheléssel 3000 kilométert repültek a tenger felett és együttműködésük az olasz hajórajjal kifogástalannak bizonyult.

Érdekes volt, hogy több bombavető repülőgép éjszaka úgynevezett vakrepülést hajtott végre a legteljesebb sikerrel.

A olasz szárazföldi haderő nagy hadgyakorlatának színhelye a Po-síkság.

A hadgyakorlatokon résztvesz az olasz király és császár, Mussolini miniszterelnök, a magyar és német vezérkari főnökök, valamint az olasz nagyvezérkari tagjai.

A hadgyakorlatoknak az a feladata, hogy az elképzelés szerint a nyugati Alpokon keresztül Piemontba ellenséges haderő törjön be, amelyet a piemonti hadtestnek kell feltartóztatnia.

A hadgyakorlatok 350 kilométer széles és 75 kilométer mélységű frontszakaszon folynak le, a gyakorlatok összesen 25 ezer négyzetkilométer nagyságú területen nyer lebonvilitást.

Washington. (Rador.) Az amerikai hadsereg augusztus 5-én kezdi meg hadgyakorlatait Virginiában, augusztus 13-án pedig a Newyork államban levő Platsburgban.

A hadgyakorlatokon 50 ezer katoná veszt részt és Olaszország kivételével valamennyi állam katonai attaséja is meghívást kapott a hadgyakorlatra.

Washington. Seahy tengernagy, az Egyesült Államok haditengerészeténél a hadművelési osztály főnöke, a kormányhoz intézett jelentésében megállapítja, hogy

az Egyesült Államok a világ legnagyobb tengeri haderejét építette ki, amely megverheti a világ bármely tengeri haderejét.

Svédország még nem határozott az Aaland-szigetek sorsáról

Stockholm. (Rador.) Sandler svéd külügyminiszter Stockholmban beszédet mondott, amelynek során ismertette az Aaland-szigetek problémáját. A külügyminiszter megállapította, hogy a svéd kormány még nem határozott ebben a kérdésben.

Előbb Svédországnak és Finnországnak kell megbeszéléseket folytatni, másrészt a szovjetkormány már régebben ismertette álláspontját, amely szerint a szovjetkormány csak egy lehetőséget ismer el és ez az Aaland-szigetek teljes semlegesítése.

Kaunas. (Rador.) Urbsys litván külügyminiszter vasárnap este Svájcban, ahol szabadságát töltötte, visszaérkezett. Nyomban megérzése után kihallgatáson jelent meg a köztársaság elnökénél. Egy másik híradás szerint a külügyminiszter megérkezése után a köztársasági elnök magához kérte és politikai körökben most arról beszélnek, hogy Urbsys csak megszokta szabadságát és még a hét folyamán, miután a tárgyalásokat lefolytatta, visszatér Svájcba. Azt nem lehet tudni, hogy tulajdonképpen mi volt az oka a külügyminiszter hazaérkezésének.

Molotov tegnap újból fogadta az angol és a francia megbízottakat

London. Moszkvából érkezett jelentés szerint Molotov külügyi népbiztos tegnap újból tanácskozott Seeds angol, Nagged francia követekkel, valamint Stranz angol külföldi megbízottal. Az angol fővárosban elterjedt hírek szerint a tárgyalások befejezés előtt állanak.

Százötvenmillió aranydolláros szovjetkölcsön Kinának

Sanghaj. (Rador.) Jólétesült körökben megerősítik, hogy a kínai kormány 750 millió rubel, tehát 150 millió arany dollár értékű áruhitelt kapott a szovjetkormánytól.

„Léprementek a demokrata hatalmak, — írja az Action Française

Páris. A Figaro értesülése szerint, amikor pénteken Páris és London felszólította Molotovot, hogy egy közös nyilatkozatot írjon alá, a szovjet külügyi népbiztos kijelentette, hogy ezt veszélyesnek tartja, miután még nem sikerült valamennyi kérdést tisztázni. Az Action Française szerint Moszkvában a demokrata hatalmak léprementek. Fabry volt hadügyminiszter a Matin-ban a közvetett támadás fogalmát ellen fordul és kifejti, hogy e megjelölés moszkvai fogalmazásának bolsevista szaga van.

A Petit Parisien és az Oeuvre bizakodik és megállapítja, hogy a moszkvai tárgyalások közvetlen befejezés előtt állanak.

A francia pénzügyminiszter nagy beszéde

Páris. Reynaud pénzügyminiszter tegnap este a rádióban beszédet mondott, amelyben többek között a következőket hangoztatta:

— Beláttuk, hogy a diktátorok újabb támadásokat készítenek elő. Ennek tudatában tovább folytattuk a fegyverkezést és máris tízenöt milliárddal többet költöttünk nemzetvédelmi célokra, mint amíg felhatalmazunk szolt.

Danzig és Tiencsin két olyan pont, amelyek háborus veszélyt rejtegetnek magukban. A francia népnek ezért minden erőfeszítést meg kell tennie, hogy megvédje saját hazáját és azokat a népeket, amelyek szabadságát az önkényuralmi népek veszélyeztetik.

— Kijelentem — folytatta a pénzügyminiszter — hogy a régi Franciaország eltűnt

mielőtt az amerikai partokhoz érne.

Az USA légi hadereje különben holnap giganzi hadgyakorlatot kezd, amelyen 2000 repülőgép vesz részt ésugyanakkor próbálják ki a legújabb bombavetőket, amelyek 15 személyt visznek magukkal.

és helyét egy új, tetterős, totális és ifjú Franciaország foglalta el.

Reynaud pénzügyminiszter, ezután Franciaország gazdasági helyzetére tért át és megállapította, hogy még sohasem volt annyira gazdag és erős, mint jelenleg.

Már egy hónapja dolgozik Hitler tannenbergi nagy beszédén

Berlin. A német hivatalos helyek még a hónap elején közölték, hogy Hitler kancellár augusztus 27-én, a tannenbergi győzelem évfordulóján a tannenbergi emlékműnél nagy beszédet mond. A beszéd napjától még három és fél hét választ el, de

Németországban máris megtörténtek az előkészületek a Tannenbergre várható zárandokok elhelyezésére és százötvenezer emberre számítanak.

akiknek nagyrésze frontarcos és a tannenbergi csatának egykori résztvevői. Valamennyi utasnak 75 százalékos kedvezményt adnak, míg azokat, akik a birodalom nyugati részeiből érkeznek, tekintettel a hosszú utra, az utazás alatt ingyenesen élelmezik.

A százötvenezer embert sátrakban fogják elhelyezni. Az ünnepély első napján a különböző egyesületek megkoszorúzzák a Hindenburg emlékművet, a második napon katonai gyakorlatot tartanak, a harmadik nap diszponálás lesz.

Még nem tudni, hogy Hitler kancellár az ünnepély hányadik napján mondja el beszédét. Beavatottak szerint a beszéd nagyarányú lesz és a kancellár már egy hónap óta dolgozik rajta.

Gróf Csáky magyar külügyminiszter: „Kitartunk barátaink mellett!”

Budapest. (Rador.) Gróf Csáky István magyar külügyminiszter a soproni nyári egyetem megnyitásán beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Magyarország hűségesen kitart a tengelypolitika mellett.

A magyar külügyminiszter többek között ezeket mondotta:

— Nincsen olyan magyar érdek, amely a tengelyhatalmak érdekei ellen irányulna. Magyarország a jog útját követi, nem bánt senkit és csak saját erejére támaszkodik. Amennyiben barátainkat támadás éri, úgy erős elhatározásunk, hogy kitartunk barátaink mellett. A barátság csak akkor értékes, ha az a súlyos időkben kiállja a próbát és hogyha nem szakad meg akkor sem, amikor megpróbáltatás elé kerül. Magyarország úgy erkölcsieken, mint anyagiak-

Metaxas a Balkánszövetség célkitűzéseiről

Athén. Metaxas görög miniszterelnök és külügyminiszter beszédet adott az állomáshelyéről távozó Rusen Estref török követ tiszteletére. Az ebéden tartott pohárköszöntőjében Metaxas a többi között ezeket mondotta: „Szövetségünk annyival szilárdabb, mivel nemcsak a két kormányoknak a műve, hanem megfelel a két nép ér-

A francia jegybank pincetermeiben harminckilenc milliárd értékű aranyat briznek. Franciaország ma új helyzet előtt áll, amelyre teljesen felkészült.

Az országnak tudnia kell, hogy esetleg még ezen a nyáron végzetes események elé kerülhetünk.

Fel kell készülnünk arra, hogy ezek az események ne érienek készületlenül.

De tisztában kell lennünk azzal is, hogy a konfliktus nem lesz rövid tartalmu, hogy sokáig el fog tartani és kitartásra lesz szükség.

Bármilyen történjék is azonban, ma még nyugalomra van szükség, mert a világtörténelem egyik legsúlyosabb időszaka előtt állunk.

Berlin. Hitler német kancellár szombaton Saarbrückenbe utazott, ahol a saarbrückeni és a saarpfalzi erődítményeket tekintette meg. Meghallgatta a kancellár, akinek látogatása Röhrentróp külügyminiszter társaságában ment végbe, a katonai csapatok létszámáról szóló jelentéseket, majd este repülőgépen visszautazott Bayreuthba.

„A rádió feladata a hazugságok lealcázása”

Berlin. (Rador.) Berlinben ünnepélyes kéretek között nyitották meg a német rádió évenkénti kiállítását, amelyen televíziós készülékeket is kiállítottak, aránylag olcsó áron. A megnyitó ünnepségen Göbbels propagandaügyi miniszter mondott beszédet és többek között így nyilatkozott:

— Ma amidőn Németország vitális jogait ért küzd, a német nép egy emberként veszi körül vezérét. Bármilyen kísérlet, amely arra törekszik, hogy a népet vezetőjétől elválassza, nem számíthat a legcsekélyebb sikerre sem. A rádió feladata, hogy az ilyen kísérleteket a legerősebben visszatartsa és a hazugságokat és rágalmatokat lealcázza.

Göbbels ezután a rádiót úgy jellemezte, hogy az a birodalmi németek és a külföldi németek közötti kapcsolatot fenntartója.

ban csak önmagára támaszkodik. Azt hiszem, hogy baráti magatartásunknak tanujelét adtuk az utóbbi időben, de a nemzet szolidaritását és becsületét sokkal többre értékeljük, mint bármely más, ezért pedig a magyar nemzet mindig kockázatot vállal. Békészerető nemzet vagyunk, ha bennünket békében hagynak, ez azonban nem jelenti azt, hogy a legkisebb jogokról is haflandók vagyunk lemondani, mert csak halálraítél nemzetek tesznek maguknak engedményt. Mérsékelt igényű nemzet vagyunk és csak azt kérjük, ami nekünk kijár.

Csáky külügyminiszter ezután kijelentette, hogy nagyon boldog lenne, ha az ország összes szomszédaival helyre tudná állítani a jóviszonyt és egy olyan légkört teremthetne meg, amely alkalmas a szomszédokkal való együttműködésre.

zelmeinek is. Erőteljes, mivel nem fenyeget senkit és értékes, mert hozzájárult a Balkánszövetség létrehozatalához, amely négy országnak a béke érdekében tett erőfeszítéseit képviseli, feltételezve, hogy a Balkán országainak függetlensége és területi épsége fölött. A mai súlyos órákban az egység jelenti a mi erőnket.”

Egységes magatartásra utasítják a török külképviseleteket

Istanbul. (Rador.) A török diplomáciai körben nagyarányú változások várhatók és ezzel magyarázható, hogy a török diplomaták Ankarában értekezletet tartanak rövid időn be-

löl. Az értekezleten maga Saracoglu külügyminiszter elnököl. Ennek során a külügyminiszter utasításokat ad az egyes országokban akkreditált követek és diplomáciai megbízottak egységes magatartására.

Petőfi zsenijének hódolt

Fehéregyházán az ország magyarsága

Több ezer főnyi tömeg zárandokolt vasárnap az egykori csatasíkra — Az aradi magyarság koszorút a Petőfi-emlék lábánál

Teleki Ádám gróf a magyar ifjuság feladatait szabta meg nagyszabású emlékbeszédében

A romániai magyarság impozáns keretek között, több ezer főnyi közönség jelenlétében áldozott vasárnap a kilencven éve eltűnt halhatatlan magyar költő, Petőfi Sándor emlékezetének. Vonatokon, autókban, társasgépkecskén, szekerekben, keréknárokon és gyalog zárandokolt a magyarság a Segesvár melletti fehéregyházi egykori csatasíkra, ahol egy kis fenyőliget közepén, egy kilométerre a falutól áll a terméskövekből épített emlékmű oszlopa a kiterjesztett szárnyú bronzsasmadárral, amely csőrében egy kardot tart a fehéregyházi csatátér halottjainak nagy tömegsírja felett. Ugy hisszük, hogy itt porladnak a nagy magyar lírai zseni csontjai is. S ezért zárandokolt a messzi városokból, a közeli székely vidékekről egyforma sítáttal a magyarság az emlékműhöz, hogy lerója kezeletét emléke iránt.

A magyar dalárdák tagjai színes nemzeti viseletben vonultak fel. A nők fején piros, fekete, gyöngyös, himes párták, drágacsínkés mellények, szélesszegélyű szoknyák; a férfiakon feszes magyar ruha. A brassói magyar dalárda hölgytagjai színes csiki szóttesekből készült, magyar ruhákban érkeztek meg, a székelyföldi egyesület csoportjai egyszerű székely népviseletben. Festői látványt nyújtott egyik oldalon a fekete pruszlikos, gyöngyöspártájú lányok, másik

oldalon a piros meg kékszínű nemzeti viselettel ékesített fiatal lányok, asszonyok csoportja. A magyar közélet vezető társadalmi képviselő férfiak fekete papi-pajástjai, sötét zakkói tették változatossá a színesen pompázó képet, az örökzöld fenyők alatt. Ott láttuk TELEKI Ádám grófot, a Magyar Népközösség hivatalosan kiküldött ünnepi szónokát, bátyjával egyetemben, a parlamenti képviselőink közül dr. GYARFAS Elemér szenátort, dr. FİLÓ Ferenc dr. udvarhelymegyei, TOMPA Lajos tordamegyei és PÉTER János Arad-Bánság magyar képviselőjét, továbbá SZABÓ Benit, dr. PÁLL Gábort, dr. SZELE Bélát, hr. BETHLEN Andrást, a segesvári magyarság vezérét, dr. JODÁL Gábort Székelyudvarhelyről, dr. LÉVAY Lajost, HÁSZ Rudolfit; ott volt mindenki az emlékoszlopnál, aki úgy érezte, hogy ott a helve. A rendezőség íradhatatlan munkáját dr. GÁBOS István, a segesvári Magyar Kaszinó kitűnő alelnöke, a segesvári Petőfi-Emlékbizottság áldozat kész, lelkes régi elnöke irányította mindvégig személyesen és lelkesen segítettek neki a segesvári magyar lányok, asszonyok és férfiak. Aradról külön huszonöttagú társascsoport vett részt az ünnepségen az aradi magyar intézmények kiküldöttjein kívül.

Teleki Ádám gróf, képviselő emlékbeszéde

Szikkázó verőfényű napsütésben, méltóság-teljes felvonulással kezdődött meg vasárnap délelőtt az emlékünnepe. Az emlékmű talpazatánál a segesvári Székely Alkalmazottak Társaságának fuvószekere foglalt helyet, míg a liget, az emlékmű előtti részt beláthatatlan nagyságú tömeg töltötte meg.

A segesvári Székely Alkalmazottak Társaságának fuvószekere a királyhinnuszt intonálta, amit a hat-hétezer főnyi közönség visszafóított lélegzettel mozdulatlanul hallgatott. Ezuán a segesvári Magyar Kaszinó dalárdája lépett a talpazatra és Balázs-Tárcza: „Dalol a székely” című népdalt énekelték el.

A mikrofon elé most Nagy Béla segesvári unitárius lelkész lépett, aki kérte Petőfi szellemét, hogy nézzen le a fehéregyházi síkra, tekintse meg a véreit akikért dalolt és akiknek a szabadságáért küzdött. Kéri azonban Petőfit, hogy ne csak most, ebben az ünnepélyes s magasztos pillanathan tekintsen le, amikor Erdély és Bánság magyarsága ilyen ünnepélyesen tesz tanúságot és hitet Petőfi szelleme mellett, amikor ezrekre menő tömeg adja tanújelét annak, hogy hű marad a nagy költő eszmevilágához, hanem mindig. Ő hiszi és fogadja, hogy az erdélyi s bánsági magyarság továbbra is Petőfi szellemében fog dolgozni és kell is dolgozson. Minden magyart éppen úgy kell szeretni, mintha testvérünk volna és ugyanilyen szellem hasson át bennünket és vezessen a többi, velünk együtt élő néppel szemben is.

Nagy Béla lelkész ezután a Miatyánkot mondotta el, amelynek végső sorait a tömeg áhitatosan mormolta utána.

Az ima elmondása után fehérruhás és fehéringes, piros bársanyapokás egyenruhában a medgyesi magyar polgári kör dalárdájának férfikara Petőfi-Lányi csodálatosan szép népdalt, a „Szülőföldem”-et énekelték el frappáns hatással.

Az emlékünnepe műsorának hivatalos fénypontja gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselőnek, a Magyar Népközösség képviselőjében elmondott nagy beszéde volt.

— Ma 90 éve — kezdte nagyszabású emlékbeszédét Teleki Ádám gróf, — hogy 1849. július 31-én Bem tábornok 5000 főnyi hadával vonult fel Székelykeresztúr felől és szembe találkozott a fehéregyházi sikon Lüders orosz generális háromszor akkora hadseregével. Ugyanezen nap reggelén egy kibontott ingű, nyakravalótlan, dult arcú ifjú állott a Küküllő fehéregyházi hidjának fejénél, figyelte a véres csata jeleit. Bem tábornok, Osztrólenka híres csillaga vivta vezéres harcát Lüders orosz generális roppant haderejével. Mire beszélt a nap, eldőlt a harc is. Fogaras felől uj-

rosz csapatok érkeztek, amelyek a már kimerült magyar sereg zart sorait felmorzsolták. Bem tábornoknak is menekülnie kellett és a száguldó kózákok paripái halálra gázolták Petőfi Sándort, a 26 éves ifjút, kinek teteme közel egy évszázad óta porladt a virágborult sikon, a névtelen hősök hamvaival elkeveredve. Teteme porlad, de szelleme, fényes, dicső neve, a Petőfi Sándor neve mind fényesebben és tisztábban ragyog az idők távolában. Rá emlékezünk most, testvéreim, véreim, magyarok, kik most egybegyűltünk az oszlop elé, áhitatos magunkbaszállással idézzük a múltat: elmerengünk dicső, fényességes életének s fonséges halálának tanulságain.

— Közel évszázad múlt el — folytatta Teleki gróf — a gyászos és mégis dicső emlékezetű nap óta. A költő látnoki szemmel ő maga jósolta meg végét: itt esett el, a harc mezéjén, itt folyt az ifjú vér ki szivéből és holttestén át száguldottak a fujó paripák — ha nem is az eszme diadalára. Az eszme, amiért Petőfi küzdött, akkor elbukott, de a költő és mártír társainak vére megtermékenyítette a földet és lélekben magasra emelte a nemzetet. Petőfi mégsem élt hiába: eszme- és érzésvilága feltartózatlanul hódított és diadalmaskodott.

1848. a magyar nép kiteljesedésének éve volt: az ur kezét nyujtott a parasztnak és magához emelte a nemzet egységébe. Nem véres forradalom döntötte meg az előkelő kiváltságait: a főrangúak és a nemesség önként mondott le előjogairól, — ur és szegény a Petőfi kora eszméinek hatására alát lettek egyenlők a törvény előtt, a terhek viselésében, a szabadságjogokban és a nemzeti méltóság egyetemességében.

Petőfi a magyar nép szellemi egységének jelképe.

— Amikor Petőfi Sándor ezen nagy ajándékról, gazdag örökségéről beszélünk, amit reánk hagyott, mindig ujult erővel lép előtérbe az a kérdés, hogy eleget teszünk-e ama szent kötelességünknek, amellyel az ő szellemén keresztül népünknek tartozunk. Ahogy ő is minden társadalmi tagozódáson felül az egész magyar nép egyetemességét szolgálta, úgy minden társadalmi rétegnek meg kell tennie kötelességét és úgy kell szolgálnia az ő népét, ahogy azt hasznosan cselekedheti.

— Láthatjuk, hogy Petőfi irodalmi remekel milyen nagy jelentőséggel bírnak nemzeti életünkben. Szellemileg fejlett és erős nép sohasem fog műveltségi színvonala alá, vagy szellemének ellentétes irányába elhajlítani,

nyelvünk és irodalmunk ápolása legyen szent kötelességünk.

Irodalmunk, nyelvünk fenntartója így írónk ne-

mes hivatása, hogy e téren hűséges munkásai legyenek, fákhahordozói, örök virrasztói a mi népünknek. Nagy feladat ez, de örömmel látjuk erdélyi irodalmunkat. Vannak, akik betöltik ezt a nagy hivatást és a szent célnak is áldozzák életüket.

— Amint az irodalom téren, úgy a közélet téren is szükseéüni van cselekvő és alkotó férfi-nemzedékre.

Hassa át ifju nemzedékünket Petőfi hozzájuk szóló parancsa. Nemzeti hanyatlásunk vagy emelkedésünk függ az ifjuság értékétől és fejlődésétől. A történelem is bizonyítja, hogy azok a népek, melyeknek ifjusága tanulni, dolgozni, tünni, a jóért, széperért, nemzeti eszméért áldozni, lelkesedni tud, nyugodni lehet jövője iránt.

— Kapcsolódjon be tanult ifjuságunk minden munkaterületébe, ahol úgy a saját, mint népe javát szolgálhatja, hogy Petőfi Sándor szelleméhez méltó lehessen.

„Mit ettél, föld...?”

— A boldog emlékezés és bizakodó jövőbe tekintés mellett azonban elháríthatatlan árnyékot lebegnek felettünk az enyészett árnyai is, amelyek a régi csatátér felett bolyonganak. Most is vesztetős sulyos idöket élünk, lelkünket összeszorítja az aggodalom, élve ebben az önmagát emésztő, marcangoló világban, oly távol a népek, nemzetek testvéri egyetértésétől. A népek noha mind egyformán Istenünk teremtményei kevésbé értik meg egymás szavát, mint valaha és egymás vesztétörnek a világ mind négy sarkán. — „Mit ettél föld?” kérdenünk kell Petőfivel — „Mit ettél föld, hogy egyre szomjazol, hogy annyi könnyet és annyi vért iszol?!” — „Hova lesz a kacaj, hova lesz a sóhaj, a hangja elenyész? s hova lesz az ész, midön már nem gondolkodik? s a szeretet s a gyűlölet, ha a szivből kiköltözik?” A költő lelkét oly sokszor emésztették a kérdések, mert a szabadságharc költője maga is megborzad a céltalan emberpusztítás rettenetességétől. Utolsó megrázó versében is ezer gondolatokkal foglalkozik, amit a segesvári csata előtt írta Mezöterényben. (A verset teljes egészében közöltük az Aradi Közlöny szombaji számában.)

— Petőfi utolsó versorai ezek és ma 90 év múltán ugyanezt kell kérdeznem tőletek, magyar véreim, az ő szavaival. Kiábrándult, sötét lélekkel gyötrődött a nemzeti és az emberiség végpusztulásának sötét vízióin. Az egyetemes testvériségnek, a nemzetek, népek s emberek közötti választfalak ledolésének beteljesedését nem érte meg, amint hogy nem érték meg mások sem és

magunk is döbbsent lélekkel érezzük messzebb magunkat Petőfi eszméinek valóraválásától, mint valaha.

De mégis hinnünk kell, hinnünk bennök és küzdünk értük! A fákhátat kell vennünk a lehányatolt kézből s tovább kell tartanunk és adnunk ivadékainknak, míg csak fénye lobog vagy akár pisllákol. Magyarok, higyjünk Petőfi eszméiben, higyjünk és bizzunk a fehéregyházi sík halottjának álmaiban! Fogjunk mi is össze,

legyünk eggyé a nép öölkező egységében. Tegyük félre a széthuzás fekete átkát, legyen szivünkben egy szent, nagy közösség: magyar népi egység.

melyben egy legyen ur, pór, gazdag és szegény, boldog és boldogtalan. Olvadjunk egybe lélekben, hogy népünket teljes egységben szolgálni tudjuk. Mutassunk példát a jövő nemzedéknek ezen nagy lelki egybeolvadásban, mely népünk fennmaradásának egyetlen biztosítéka. Legyünk egyek, egymás szeretetében, történelmi feladataink teljesítésében, az emberiség magasabbrendű, békés hivatásának híjében. Soha se hagyjuk el egymást véreink — Néked teszünk fogadalmat e szent helyen. — Téged idézünk és neked hódolunk alázatosan, de büszke lélekkel a fehéregyházi sikon, Petőfi Sándor nagy szelleme! — fejezte be frenetikus beszédét a Romániai Magyar Népközösség szónoka. Teleki Ádám gróf leglelkesebb tapsolója egy, sötétruhájú, ezüstösen csillogó, hajú hölgy volt, aki a Petőfi-emlékműtől mintegy száz méterre lévő Petőfi-emlékház nyitott terraszáról hallgatta a szónokot. A megható hölgy, Petőfi Sándor rajongó tisztelője, Teleki Ádám gróf édesanyja volt...

Teleki Ádám gróf beszéde után a tömeg egyemberként, hosszasan ünnepelte a kiváló szónokot, majd a medgyesi Magyar Polgári Kör dalárdájának vegveskara Pósa-Tárcza: „Mi szép a dal” kezdetű dalát énekelték el, a közönség tet-

URANIA Tel.: 13-32. Hűvös terem.
Folytatjuk sikerünket!
„TRADER-HORN”
Lélegzetfójtó! Erdeti! Tanulmányos!
5. 7.15. 9.30.
Következik: MICKY ROONEY „Hardy fruit szeretik a lányok”

szésvilvántása közben. A vegyeskar éneke után a segesvári Székely Alkalmazottak Társaságának fuvószenekara több Petőfi-dalt játszott s teljesítményüknek a hálás közönség hatalmas tapsal

hódolt. A műsor következő pontja a segesvári Református Dalkör énekszáma volt. A dalkör „Jövel székely” című Tóth—Tárca dalát énekelte el szép sikerrel.

székely alkalmazottaknak a maga egyszerűségében is döbbenetes erővel ható, művészi teljesítményét.

A tövisi Római Katolikus Dalkör énekszáma következett most akik három Petőfi-dalt énekeltek.

Székely legények szavalóhórusának lélekidézése a tehéregyházi síkon

Az emléktűnepség frappáns hatású megjelentése volt annak a tizenhat egyformán fehér harisnyába, fekete mellénybe öltözött és fehér arvalányhajas kalapot viselő fiatal székely legénynek szavalóhórusa, kik karvezetőjüknek, Szilágyi Jánosnak nagyhatású „Székely ígélet” című háromszólamu szavalóhórusra írott versét adták elő frenetikus sikerrel. A rendkívül érdekes verset az alábbiakban adjuk: (a számok a sorok elején az egyes szólamokat jelzik):

SZÉKELY ÍGÉRET

Írta: SZILÁGYI JÁNOS

1. Eljöttünk csendben
2. Eljöttünk megint
3. Eljöttünk mi is apánk után.

1. Mert a székely falvak népe
2. Kilencven esztendeje már, hogy e vérrrel megszentelt rögökhöz

3. Fájó bucsura jár,

MIND: PETŐFI...!

1. Sirodhoz zárandokol a nép...

MIND: A NÉP...!

2. Melynek egyik kezében eke szarva...
3. Másikban a kard...!

1. S mely, mint bérc fokán a sziklacsúc,
2. mely égve néz s nem fél
3. az Ellent, az Időt, a Vihart...!

MIND: A NÉP...!

2. Melynek ezernyi hős fiát
3. takarja itt, alattunk a hant.

1. Kilencven esztendeje már,
2. Hogy egy halálos napnak véres alkonyatán
3. egy sírt ástak itt durván valahol,
1. s mint életében mikor még
2. fakadtak lelkéből örök hangu dalok...
3. a halál mellén is egymásba ölelten

1. hősi halált halt székelylegényekkel...
2. Petőfi: temették ide idegen kezek

1. S e sír körül e napon még sok száz hős.
2. örökéletű katonát temettek...
3. Mert sorsuk volt, hogy kardjuk markolatán

1. itt dermedlen halálba kezük.
2. hogy Petőfi sírlának örök időkre őrei legyenek.

MIND: MI...!

1. Mert e megholt hősöknek késő unokái vagyunk...!
2. Eljöttünk, hogy vérezen szívünkben a múlt...
3. Mert Petőfi népének szürke fia vagyunk...!

1. Mert szívünkben őseink vére forr...! Élet...!
2. Mert lelkünkben Petőfi-gyuitotta örök tüzek égnék...!

3. Eljöttünk mi is, székely férfiak, székely legények
1. De eljöttünk mi mindég
2. hogy imádkozó hangos beszéddel,
3. vagy szívünkbe temetett gyászos némasággal,
4. megállunk, egy pillanatra itt
2. A régi harcok bus temető rögén. —
3. És halljuk... hallgassuk. —
1. Mint dobban egyszerre szívünk...!
2. Anyaföldünknek...!
3. Erdély földjének örök szívével. —

1. Hogy halljuk Nagyapáink néma harczeit...!
2. melyek e csatátér rögöl felett lengenek...!

(DOBPERGÉS)

1. Vigyázz...! Jobbra...! Tűz...!

MIND: HURRÁ...!

2. Előre...!
3. Jaj... meghalok...!

1. Segítség...! Vízet...! Testvér, ne hagyl...!
2. Vége... meghalok...
3. Kicsilányom... Flam...! Feleségem...!

1. Ne hagyd el őket Istenem... Segítsd meg őket...
2. Miatyánk, ki vagy a mennyeiben... Ah...!

MIND: ISTEN...!

2. Istenünk...

(fél-térdre)

1. Áldd meg ezt a véráztatott földet,
2. melyben Petőfi hamvait ölelve
3. megdicsőült hősök, boldog apáink csonttal dorladnak. —

1. És áldd meg, oh! Áldd meg...!
2. Békével, csenddel, megértő lelkekkel...
3. Multját... jelenjét és jövőjét...!

1. Minden embernek... Nemzetnek... Népek...!
2. Akiknek itt, életet termel örök temetőnk, a rög...

1. S akiknek ezredéve már...!
3. Hazát adt e föld...!

(félállva)

1. Eljöttünk, hogy imánk után érezzük
2. a szelöbe lehelt dédapáink...
3. ölelkező lelkének békesimogatását. —

MIND: HOGY ÍGÉRETES HITET ESKÜDÜNK ITT...!

1. Hogy ellövünk majd a holnapoknak, az esztendőknél ellövendő százada során...
2. Legyen fénykora... Békének... Megértésnek... Csendnek...
3. Vagy legyen... Viharba borult e föld felett az ég...!

1. Vérzivatar verjen...!
2. És legyen hazája lelkünk
3. ezernyi bánatnak... kínak...!

MIND: ELJÖVÜNK...! MERT NEKÜNK PETŐFI SIRIA SZENT...!

Eljövünk...! Mert minket a székely temetők hívnak... Fájnak...!

Eljövünk...! Mert minket a székely temetők várnak...

Hazavárnak. —

Az ünneplő közönség könnyel szemében, szülni nem akaró tapsal jutalmazta a segesvári

Molnap estig
jelentkezhetsz a budapesti sportvonatra
Utlevél nélkül,
 csak egy személyazonossági igazolvánnyal.
 Aradról indul augusztus 10-én.
 Budapestről vissza augusztus 16-án.

Az utazás ára Lei 1800
 személyenként oda-vissza, számozott 3-ik osztályu vagonokban.
 A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető!

Jelentkezések:
"EUROPA-ROMANIA"
 menetjegyirodában
SÁNDOR
 könyvkereskedésben
 Szemben a megyei prefekturával.

Az emlékezés koszorúi

A műsornak egyik legmeghatóbb része következett most. A koszorúletél. Az első koszorút a Petőfi emlékmű talanzatánál a Romániai Magyar Népközösség nevében Teleki Ádám gróf országgyűlési képviselő tette le, aki rövid beszédben hangsúlyozta, hogy ezt a koszorút a közel 2 millió lelket számláló romániai magyarság nevében teszi le. Az imponánsan nagy koszorú drága selvenszalagjain arany és kék felírással a következő ékesedett: „Petőfi szellemének, hódolattal a Romániai Magyar Népközösség.”

Dr. Szele Béla, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület nevében helyezte el ezután koszorúját. Szele Béla dr. hatalmas beszédben ragvagtatta szónoki tudását és rámutatott arra, hogy mit jelent Petőfi Sándor a magyarság szellemének. Szele Béla dr. az EMKE nevében kijelentette, hogy

a nagymúltú egyesület magára vállalja a Petőfi-emlékmű gondozását, azt restauráltatja és minden erejével azon lesz, hogy ha ez lehetséges, a Petőfi-kultuszt ne csak megőrizze, hanem azt tovább fejlessze.

Az országos magyar dalosszövetség nevében dr. Lévy Lajos tanár, az ismert székely író tette le a koszorút, aki meghatott szavakban emlékezett meg a magyar dal legnagyobb mesterről: Petőfi Sándorról.

Horosz Béla szerkesztő, a Romániai Népkisebbségi Újságíró Egyesület nevében tette le az erdélyi és bánági kisebbségi újságírók hatalmas koszorúját és a mikrofon előtt a következőket mondotta: „Most tesszük le kegyeletünk jelét e síkon, ahol Petőfi Sándor vért ontotta. A magyar toll szerény munkásai meghatott hódolatuakat hozzák el a magyar toll fejedelmének. Szébb megemlékezésünk, hiszünk nem lehet: Ezen a vérral szentelt helyen fogadjuk, hogy magyar népünket Petőfi szellemében szívünk vérébe mártott tollal szolgáljuk mindhalálig.”

A következő koszorút a bánági magyar írók megalapítója, Kubán Endre hirtelen, az

Aradi Közlöny bánági tudósítója tette le, aki ezzel egyidejűleg kiáltványt olvasott fel. A nyilatkozatot Aszódy János, Franyó Zoltán, Gárdonyi István, ifj. Kubán Endre, Méliusz József, Némethy Miklósi Detta, Szimonisz Henrik írták alá.

Az aradi Kölcsey Egyesület hódolata

Az aradi Kölcsey Egyesület küldöttként Bérczy Lajos nyug. tanár, az egyesület egykori titkára helyezett koszorút az Egyesület nevében az emlékmű lábához.

— Sikésgról jövök, — mondotta, — annak a földnek egy darabjáról, amelyet egyedül Petőfi énekelt meg méltón és teljesen, ahol 90 éve etróppent lelkének bizonyára örökös tanója van. Lent, az Alföld tengersík vidékén, ott vagyok hön, ott az én világom — idézte Petőfit. A magyar nagyság, szépség, jószág és erő csodálatos foglalat! Nagy lélek, ki most itt vagy az érc-madárban, fogadd kegyesen az aradi Kölcsey Egyesület hódolatát!

„A halhatatlan Petőfinék — az Aradi Közlöny”

Az Aradi Közlöny nevében Sz. Jakab Géza felelős szerkesztő méteres nagyságu, vastag sötétzöld babékoszorút helyezett a síremlékre. Két magyarruhás segesvári urilány emelte magásra a babékoszorút, amelynek hófehér selvenszalagján: „A halhatatlan Petőfinék — Az ARADI KÖZLÖNY” felírás fekete lakk-betűkkel messziről is olvasható volt, mialatt az emelvény mikrofonja előtt Sz. Jakab Géza többek között a következőket mondotta:

Corso, nyitott tető. 5, 7.15, 9.30 órákor.
 Kettős műsor:
 I. GRACE MOORE „Argentínai szerelem”
 II. „MISTER ZERO” A borzalmak embere
 Híradó. Igazlmas bűnügyi film.

**A legújabb hajszinesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Gol-
dis 6. — TELEFON: 21-41.**

Veszedelemes tűz pusztított az aradi Köt-szövő gyárban

Kigyulladt a fűtőház teteje és megsemmisült a felgyártmánykészlet jelentős része — A kár 6-800.000 lei

Hétfőn valamivel déli egy óra után tüzet jeleztek az aradi tűzoltóságának a Tricotage-gyár Penes Curcan-uccai telepéről. A tűzoltóság Podoleanu kapitány és Chera Floria főhadnagy vezetésével nagy készültséggel vonult ki a veszedelemesnek mutató tűzveszedelem elfojtására. A „Robu“-fecskendőn kívül még két gépkocsin siettek ki a tűzoltók és a fecskendő-autók szirénája felverte a város ebédutáni csendjét.

Ezalatt kint a Tricotage-gyárban a gyár tűzoltósága és személyzete megfeszített erővel küzdött, hogy elejét vegye a tűzvésznek. Kivonták a gyár fecskendőjét, azonban

a víznyomás itt olyan gyenge, hogy a feltörő lángokat elfojtani ezzel nem lehetett.

Amikor ezt a gyár mérnökei és szakemberei látták, intézkedtek, hogy legalább nagyobb károkat ne okozzon a tűz és

nagy sietséggel kirakatták a közeli raktárhelyiségekből a gyulékony anyagokat.

A munkások az égő helyiség közeléből a felhalmozott ládákat is elhordták, úgy hogy mire a tűzoltóság odaért, könnyen megközelítették a nagy lánggal égő helyiséget. Az első megállapítások szerint

a fűtőházban tört ki a tűz, aminek következtében a gyár legfontosabb épületei, a félkész-árak raktára és az értékes géptermekek forogtak veszélyben.

A tűzoltóság két parancsnokának rendszeres irányítása mellett, csakhamar a tűz fészkehez közeledett és

másfélóra megfeszített munka árán sikerült is rögzíteni, majd eloltani a veszélyes lángokat.

Addigra azonban a félkész-árak helyisége is megsínvlette a tüzet és részint a lángok, részint

pedig az oltásra használt vízmennyiség következtében

csaknem az egész készlet tönkrement.

A hatalmas forróságtól a gépteremben megolvadtak a csövek, a motorok teljesen tönkrementek és

csak véletlen szerencsének tudható be, hogy emberéletben nem esett kár.

A mentők is kisiettek a tűzoltókkal együtt, hogyszükség esetén kéznél legyenek, azonban szerencsére nem kellett egyetlen esetben sem beavatkozniuk.

A gyár igazgatósága a tűzoltókkal egyidőben a rendőrséget is értesítette, ahonnan nyomban az értesítés vétele után, bizottság szállt ki a gyárba, hogy a tűz elfojtása után megindíthassa a vizsgálatot. Már a helyszínen több kihallgatást eszközöltek, később pedig a rendőrségen folyt a vizsgálat tovább.

A tűzoltóparancsnokok szakértő véleménye szerint, valamint a bizottság megállapításai alapján úgy hiszik, hogy a tűz a nagy meleg következtében keletkezett s a forró nap-sütésben teljesen kiszáradt tetőzet lobbantotta lángra és

így terjedt tovább pillanatok alatt a tűz a fűtőház belső helyiségébe.

Az ott tartózkodóknak csak annyi idejük maradt, hogy az ajtót elérjék, máris megtelt a magas helyiség fojtó füsttel és feltörő lángokkal.

A gyár igazgatóságának megállapítása szerint a kár rendkívül nagy. A fűtőház tetőszerkezete égett le, az áruk nagyrésze tönkrement és a gépek olvadtak csaknem hasznavehetetlenné.

Hozzávetőleges számítás szerint a kár összege meghaladja a hat-nyolcszáz ezer leit.

— Aradváros és a megye magyar társadalmának legrégebb magyar napilapja, az ötvennégy éves Aradi Közlöny olvasóközönsége nevében vallok hitet itt Petőfi Sándor követendő népi igazsággal mellett. Ennek az örökzöld babékoszornak minden egyes levele abból az aradi földből sarjad, amelyet azoknak a nemeselekkü férfiaknak hulló vére öntözött, akik — akár a legnagyobb magyar poéta — Petőfi századokra előrevilágító életigazságokat szövedelméért haltak mártírhalált, ugyancsak kilencven esztendővel ezelőtt. Az aradi föld habékoszoruait mélyeséges áhitattal és hittel tesszem le a legendák költőjének szimbólikus emlétműjénél mert úgy érzem, hogy Petőfi, kinek örök földi nyughelyét ma is mindenfelé kutatják, az a Petőfi mindmáig sem halt meg. Petőfi él, hogy halhatatlan zsenije betöltse örök küldetését a romániai magyar népi közösség újjászülte és új lendülettel induló közéletében.

Az aradi Katolikus Éneknekarnak a koszorúját Schmidt Ferenc karnagy helyezte el az emlékmű alapzatán, hangulatteljes szavak kíséretében.

A magyar munkásság Petőfiért

A kolozsvári, marosvásárhelyi, szászrégeni és marosvölgyi munkásság nagy tömegekben jött el az ünnepségre és koszorút tett megbízásukból Józsa Béla kolozsvári munkás-író, aki a következőket mondotta:

— Nem árultuk el Petőfi szellemét, nem árultuk el egy pillanatig sem 48-49 hagyományait. Tovább izzik bennünk Petőfi izzó magyarsága. Valljuk ma is a testvériséget, magyar testvéreink nagy igaz összefogását, de a Petőfi szellemében. De valljuk a testvériséget azokkal is, akiknek nyelvük éppen olyan drága, mint nekünk a magyar, valljuk a testvériséget a román nép fiaival, akik mellettünk a gyárakban, műhelyekben küzdöttek.

A román munkásság képviselőjében Tina Francisc szászrégeni vasmunkás, a munkásság egyik vezetője román nyelven beszélt és méltatta a nagy magyar költő lelkivilágát. A brassói székely alkalmazottak megbízásából Kiss Péter beszélt.

A hódolat koszorú

A Petőfi emlékművet borító koszorúk feliratait az alábbiakban foglaltuk maradéktalanul össze:

— „Petőfi szellemének hódolattal a Romániai Magyar Népközösség”. — „Petőfinek az EMKE: Szeresd hazádat és ne mondd”. — „A Romániai Népkisebbségi Újságíróegyesület hódolataként”. — „A Bánsági magyar írók hódolataként, Petőfi Sándornak”. — „Petőfi Sándornak, — a Segesvári Magyar Kaszinó”. — 1849-1939. — Székelyudvarhelyi IKE”. — „Mi mégis a Te nemzeted maradunk”. — „Magyar Népközösség udvarhely-megyei tagozata”. — „A kard és a lant harcosának”. — „Tordáról Petőfi emlékének”. — „Szellemed nemzedéket formáló erő: az aradi Kölcsey Egyesület”. — „A halhatatlan Petőfinek, — az Aradi Közlöny”. — „Az aradi katolikus dalkör — Petőfinek”. — „Szászrégen munkásságától Petőfi Sándornak”. — „Székelyudvarhelyi M. T. E.: Petőfi él”. — „Megemlékezésü Petőfinek a maros-megyei dolgozók”. Fiátfalva, Homoródszentpál, a segesvári rom. kah. legényegylet, továbbá a brassói, a szászrégeni és az udvarhelyi dalárdák és legényegyletek külön-külön felirat nélküli koszorúkat helyeztek el az emlékműnél. A kolozsvári Petőfi-ünnepség rendezősége külön távirattal hódolt a fehéregyházi sik ünnepének szellemében.

Emlékünnepély a színházban

A koszorúlejtételek után a fehéregyházi református fuvós zenekar két műsorzáma következett, majd az emlékünnepély fehéregyházi része a késő délutáni órákban végetért. Este 9 órakor Segesvárott a városháza színháztermében volt emlékünnepély. A segesvári magyar kaszinó dalárdája a királyhimnusz énekelte el, majd Kertész Ibolya Szabolcska Mihály „Petőfi lelke” című költeményét szavalta. Kodály Zoltán, „Mátral képek” című karművét énekelte ezután a csikszederdei Dal- és Zeneegylet énekkara. Kamdó Mihály buni református lelkész Gyalui Farkas „Petőfi halála” című értekezését olvasta fel s utána a segesvári református dalkör a „Jövel székely” című dalt énekelte. Szabó Annus a segesvári Magyar Kaszinó dalárdájának tagja P. Jánosi Erdély földjén” című költeményét szavalta, majd a szászrégeni magyar Polgári Kör vegyeskara Petőfi dalokkal szórakoztatta a közönséget. Nagy művészi teljesítményt nyújtott dr. Lévy Lajos református tanítóképző tanár betanításában az udvarhelyi Munkás Testező Egyesület szavalókórusa, akik Petőfi: „Egy gondolat bánj engemet” című költeményét adták elő megrázóan, hatalmas erővel. Szép sikere volt a brassói Magyar Dalárda ve-

Nagytakarítás Aradon az alvilágban

Betörőt, zsebmetszőket és egy vasuti tolvajt fogott el az aradi rendőrség

Az Aradi Közlöny beszámolt azokról az apróbb betörésekről, melyek szinte sorozatos egymásutánban történtek Aradon. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ügyekben és ma eredményes is volt a vizsgálat. Az ócskapiac sikertült egy asszonyra találni, aki egy értékes asztalterítőt 200 leiért kínál megvételre. Igazolatták és minden további nélkül elmondotta, hogy a terítőt 100 leiért egy fiatalembertől vásárolta. A megadott személyleírás alapján órák múlva kézrekerült Lazar László, aki rövid vallatás után beismerte a sorozatos lopásokat. Rendszerint az ablakon keresztül hatolt be a reggeli órákban a lakásokba és összesen mintegy 60-70 ezer lei értékű holmit lopott, de potom pénzért adott tul a lopott holmikon.

Lazar László a következő helyeket sorolta fel,

ahonnan kisebb-nagyobb értékű dolgokat zsákmányolt: Rozenfeld Rozália Baritiu ucca 8., Balan Hortenzia Ilarie Chendi 9., Bartha Károly mérnök Gh. Ionescu 5., Glück Albertné Baritiu 8., Halpern Miksáné Avram Iancu tér 18., Jakobovics Zoltán és Marin Marmescu M. Scaevola 12.

Ugyancsak kézrekerült egy zsebtolvaj banda is. Vezetői Forosan Alexandru és Szepesi Emil voltak, akik autobuszokon és piacokon „dolgoztak”.

Letartóztatták továbbá egy Boliac Stefan nevű 21 esztendőes kereskedőségét is, aki öt társával együtt vonatokon működött. Az elfogottakat átkísérték az ügyészségre, ahol megindult a vizsgálat ellenük és döntenek fogvatartásuk felét.

ifj. KUBÁN ENDRE

FORUM filmszínház. Telefon: 20-10.
Ma 8-10 óra mérsékelt, 5, 7, 15 és 9.30-10 óra rendes helyi rakka

Utóljára

Tengeri őrzárát
Richard Greene — Nancy Kelly

Következő műsor: HERCEGNŐ ÉS AZ INASA. — Fred Astaire

*
Segesvárott még hétfő reggel is hangos volt a város, a Petőfi fehéregyházi s segesvári emlékünnepségéhez elzarándokolt közönségtől, akik, úgy a férfiak, mint leányok s asszonyok büszkén

viselték mellükre tűzve a pirosszínű, fekete felírásu szalagot, amelyen egyetlen egy szó állott, az a szó, amely hatezer embert mozgatott meg és hozott ide: Petőfi.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51 Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 le || Negyedévre 210 le
Félévre . . . 420 le || Egy hólapra 70 le

Nász a fogházban

Craiovában nagyszámú közönség kísérte az esküvőre a fogház két lakóját. A hatóságok engedélyével a craiovai anyakönyvvezető előtt folyt le Eugen Dumitrescu különböző betöréseikért 10 évi fogházra és Georgina Oarba egy évi fogházra ítélt rabok házasságkötése. Az ismeretség már régi keletű s amikor egy azon fogházba került a két elítelt, akkor kezdődött a szerelem. A házasságkötésnél sokan vettek részt és ajándékot is kaptak a foglyok. A „nászut” a fogház kapualatti őrsége előtt folyt le s poénja mindössze annyiból állt, hogy az újdonsült férfi és felesége megölelték és megcsókolták egymást. Azután a férjet a férfit, a nőt a női osztályon levő cellájukba vezették...

— IDŐJÓSLAT. Változó felhőzet, enyhe szél és a hőmérséklet tovább emelkedik.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.74 és egynegyed, London 20.75 és egytized, New York 44.18, Brüsszel 75.30, Milánó 23.31, Amsterdám 235.70, Berlin 177.80, Szófia 540, Prága 15.15, Varsó 83.40, Belgrád 10, București 3.25.

— Összeült Királyháza a román-magyar bizottság a vasútvonal megnyitása ügyében. Máramarosszigről jelentik: Előző számunk egyikében hírt adtunk arról, hogy augusztus elsejére megnyílik Halmi és Máramarossziget között a vasúti forgalom. Ebben az ügyben vegyesbizottságot hívtak össze Királyháza a szombati nap folyamán, melyen Mesesan Traian máramarosszigeti rendőrfőkapitány is megjelent. A tárgyalást azonban nem tudták megtartani, mert a román kiüldöttek nem jelentek meg. A tárgyalás vasárnap, vagy hétfőn kezdődik.

— Stephen King-Hall kapitány Párisban. Párisból jelentik: Stephen King-Hall, a Berlinbe küldött levelekről világszerte ismert angol kapitány hétfőn a francia fővárosba érkezett, ahol két napig tartózkodott. King-Hall hétfőn délelőtt fogadta a saját munkatársait.

— Román iskolahajó látogatása a Gibraltárbán. Gibraltárból jelentik: A „Mircea” nevű román iskolahajó, amely hosszabb ideje a Földközi-tengeren tartózkodik, Gibraltárra érkezett. Roman commandor, a hajó parancsnoka hivatalos látogatást tett a gibraltári hatóságoknál. Gibraltárból a „Mircea” Algírba indul.

— 870 millió utépitésre. Bucurestiből jelentik: Az általános utépitési program költségeire az 1939—1940. évi költségvetésbe 300 millió, az 1940—1941. évi költségvetésbe 285, az 1941—1942. évi költségvetésbe 295 millió lejt vettek fel.

— Vetőgép-behozatal. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium az összes mezőgazdasági kamarák tudomására hozta, hogy 500 vetőgép behozatalát engedélyezte vám- és értékelési kedvezmény nélkül. Mégis, hogy a földművelésügyi minisztérium a földmivelők segítségére siessen, a vásárlók részére minden vetőgép megvásárlása után 200 lei segélyt utal ki. A mezőgazdasági kamarák a legsürgősebben benyújtják majd a vásárló földművelők névsorát, hogy az 500 vetőgépet eloszthassák az ország területén.

— Repülőszerecséltenség a boulognei repülőtér felavatásánál. Páris. Boulogneból jelentik: A város új repülőtérét tegnap avatták fel. Egy öt egységből álló légi osztag elvonult a repülőtér tribünje felett, miközben az egyik gép lezuhant. Négy ember meghalt. A lezuhant repülőgépből kitérő lángok meggyújtották a repülőtér közelében levő autót. Kilenc autó elégett.

— Pártpolitikussá nevelő iskolákat állítanak fel Olaszországban. Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelenti, hogy Rómában központot állítottak fel az olasz ifjúság politikai nevelésére s nyilvánosságra hozták a központ szervezeti szabályzatát. Hivatalos helyről hangsúlyozzák, hogy ez az új központi szerv új erőt fog az olasz nemzet szolgálatába állítani a nemzeti élet minden szakaszán. Az új szerv a fasiszta párt-hoz tartozik s tulajdonképpen a pártpolitikára fojta előkészíteni az új olasz nemzedéket. Itt írjuk meg, hogy egy burgosi jelentés szerint a Franco-kormány nevelésügyi minisztere elrendelte a vallásoktatás bevezetését Spanyolország minden iskolájába.

— Vasúti szerecséltenség Svájcban. Bernből jelentik: A lochei pályaudvaron két vonat összefüött. Az egyik vonat 20 utasa megsebesült.

— Ismét fellángolt a nyugtalanság Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Az utolsó 24 órában számos új összetűzés történt: Jaffában egy zsidó rendőrt megdöntött két arab. A zsidó rendőr fegyverét használta és az egyik támadóját megsebesítette. A másik sértetlenül elmenekült. Jeruzsálem és Jerikó között a zendülők felrobbantottak egy hidat. A közlekedés megszakadt. Egy 12 éves fiút éppen akkor tartóztattak le, amikor az arab negyed zöldségpiacán bombát helyezett el.

— MEGÉRKEZTEK AZ IOV-NYUGDIJAK! A pénzügyigazgatóság közli, hogy az IOV-nyugdíjak megérkeztek és kifizetésük a mai napon kezdetét vette. A nyugdíjakat holnap estig fizetik, miért is minden nyugdíjas a jelzett időpontig jelentkezék a nyugdíj felvétele céljából.

— A Cămpina—Brassó közötti kettős vasútvonal építése. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatója, Ion Macovei mérnök több szakértő társaságában ellenőrizte a Cămpina—Brassó közötti vasúti munkálatokat. Ezen a részen kettős vasútvonalat építenek s amint az ellenőrök megállapították, a munkálatok előrehaladtak. Az alagutakat kibővítették és a hidakat is megkettőzték. A kettős vasútvonal valószínűleg az 1940-ik év végére átadható a forgalomnak.

DIANA

által erő, jókedv arad.

— Céhvezetők kiképzési tanfolyama. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium kezdeményezésére tanfolyamokat létesítenek, amelyekeken céhvezetőket különleges kiképzésben részesítenek. E tanfolyamokat különösen a céh-vezetőtörvények kiképzésére létesítik. A tanfolyamokat Călimăneștii de Josban tartják meg szeptember hónapban. A tanfolyamok egy hónapig tartanak. A tisztviselők, munkások és mesteremberek, akik részt vesznek a tanfolyamon, legalább 30—35 életévüket betöltötték kell legyenek. A tanfolyamot 40 haligató részére tartják és a költségeket a munkaügyi minisztérium viseli.

Megkezdődtek

a szegedi ünnepi játékok

Pénteken este a „Magyar Passzió”-val megkezdődtek a szegedi ünnepi játékok. Kiss Ferenc ünnepi beszédet tartott, amelyben Klebelsberg gróf emlékét idézte fel.

— Hatvan napig érvényesek a Szováta-fürdőre utazók vasúti jegyei. Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatósága közli, hogy a Szováta-fürdőre utazók vasúti jegykedvezménye legfeljebb hatvan napig érvényes.

— HALÁLOS TURISTASZERENCSETLENSÉG A FOGARASI HAVASOKBAN. Brassóból jelentik: Megrendítő halalos turistaszerecséltenség történt a fogarasi havasokban. Fritz Lani bankigazgató, aki 50 éves korában is a legkitünőbb turista volt, egy kiránduló társasággal indult „gerinc-vándorlásra”. Egyik sziklacsúcs megmászása közben eddig ki nem derített körülmények között a bankigazgató a mélységbe zuhant. A kiránduló társaság tagjai azonnal a mélybe ereszkedtek és a szakadék allán megtalálták a szerecséltlen ember felismerhetetlenségig összezuzott holttestét. A halálos szerecséltenség áldozatát Beaza-ba szállították.

— Eltűnt egy 12 éves leánygyermek. Az aradi rendőrség eltűnési osztályán jelentkezett Baritz István, Prutului-ucca 42. szám alatti lakos, aki elmondotta, hogy Róza nevű 12 éves húga eltávozott hazulról vasárnap délután és azóta nem adott hírt magáról.

A hit áldozata

— Látod, ez a leány a hit áldozata.

— Hogyhogya?

— Azt hiszi, hogy három számmal kisebb cipőt viselhet, mint a lába!

— MA KEZDŐDIK a Mothy divatruház szenzációs maradék-vására. Tekintsük meg a kirakatokat.

— Lezuhant egy szovjettábornokot szállító repülőgép. Moszkvából jelentik: Súlyos repülőgép szerencsétlenség történt szombaton, amelynek részletei még ismeretlenek. Eddig kiderítetlen okból lezuhant egy katonai repülőgép, amelyen Kholzulov hadosztály tábornok és szárnysegédje, egy őrnagy s egy katonai mérnök utazott. Mind a négyen elpusztultak.

— Solymosán Magda emléke... Megható külső-cégek közepette és nagyszámú, meglehetősen közönséges jelenlétben mutatták be szombat reggel fél 8 órakor a boldogult Solymosán Magda lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot a kolozsvári főtéri nagytemplomban. A requiem énekes volt Miso végeztével a plébános, beszentelte a jelképes ravatalt és hosszasan imádkozott a feledhetetlen művésznő örök nyugalmaért. A közönség sorában a szintársulat otthon időző valamennyi tagja és alkalmazottja jelen volt. Nagy számmal vettek részt a színház közönségének örszökös tagjai és az elhunyt művésznő személyes ismerősei. Itt említjük meg, hogy mozgalom indult valamini maradandó intézmény létesítésére, melynek célja lesz Solymosán Magda emlékének megőrzése.

— Dr. Miron Heretiu kórházi főorvos, bőrgyógyász és venerológus ismét rendel. Piața Avram Iancu 16.

— Lőrincz József dr. dírtól plébánost a brassói hadbírószék felmentette az igazság vádja alól. Annak idején híriul adtuk, hogy dr. Lőrincz József dírtól plébánost azzal vádolták, hogy egyik prédikációjában megsejtette az uralkodó vallást és annak helyi képviselőjét. Azóta a vád megírta a szeredai törvényszéket. — a vásárhelyi tábla és a főváros Semmitőszék vádtanácsát is — s a közben beállott ostromállapot miatt a brassói hadbírószékhez került az ügy. Itt azonban a vádlók olyan ellentmondásokba keveredtek, hogy a tanács felmentő ítéletet hozott. Ezzel egy két éve folyó per ért véget. Ugy értesültünk, hogy a felmentett plébános ügyvédjei csak a főhatósági engedélyre várnak, hogy a hamisan vádlók ellen rágalmozást perit tehessenek folyamatba. Mert lehetetlen megtorlás nélkül tűrni a számos, alaptalan és súlyos áldozatokkal járó feljelentéseket.

— Halálozás. Hosszas szenvedés után elhunyt Eisele József, közismert aradi hentesmester. Az aranylag fiatalon, 47 éves korában elhunyt hentesmesternek éveken keresztül legkeresettebb hentesüzlete volt Aradon. Az üzlettel az elmúlt évben hagyt fel és azóta különböző vállalkozásai voltak. Közben betegség támadta meg, amivel legyöngyült szervezete nem tudott megbirkózni. Temetése augusztus elsején kedden délután fél 7 órakor lesz az Ujaradon levő, Banatului-ut 46. számú gyászházban, ahonnan az ujaradi temetőbe kísérik végső nyugalomhelyére.

— Dr. Wiesej belgyógyász rendelőjét Bul. Carol 50. sz. alá (volt Inartestület mellett) helyezte át. Telefon 12—93.

— Velencében egy román hajón „tengerbe dobott” matróz után kutattak. Rómából jelentik: Az olasz lapok részletes tudósítást közölnek arról a vizsgálatról, amelyet a velencei kikötőben folytattak le az olasz hatóságok az „Inginer N. Vlassopol” nevű román teherhajó fedélzetén. A hajót a kikötői rendőrség 52 órára visszatartotta, amíg a vizsgálatot be nem fejezték. A velencei révkapitányság — amint a Corriere della Sera közli — feljelentést kapott, hogy a román hajó, amikor kiindult Swaneaból, eltűnt a fedélzetéről Franz Wiegert fiú. A feljelentés szerint a fiút bántalmazták, majd pedig bedobták a tengerbe. A vizsgálatnál jelen volt a velencei román konzul is. A „Tempo” című Bucuresti-i lap értesülése szerint a vizsgálatból annyi kiszivárgott, hogy a hajó első tisztje, valamint több matróz kijelentették, hogy a fiút nem ölte meg senki, nem dobta a tengerbe, hanem megszökött és Swaneabban nem is tért vissza munkahelyére.

— Székely André fényképész hazakerkezett.

— Ráfizettek a szabadban való alvásra. Két különös lopási esetről tettek jelentést a károsultak a rendőrségen. A kárvallottak mindketten a szabad ég alatt elaludtak és közben élelmes zsboltvajok kiemelték a tárcáikban levő pénzüket. Az egyik feljelentő Neta György mikelakai lakos, aki egy italmérésben szórakozott és amikor hazaindult, az utszélen lefeküdt és elaludt. Mire felébredt, a tárcájában volt 6500 lei eltűnt. — Jerga János ujaradi lakost a Marosparton társadtsága miatt elnyomta az álom ez azonban 1450 leibe került, mert ennyit emeltek ki álmában a zsebéből. A nyomozás megindult.

— Dentist Halmos augusztus 1-től ismét rendel.

— Katonai törvényszék elé került a közmunka ellen tiltakozó gazda. Nagyváradról jelentik: Az ősi utjavítások alkalmával Biharmegye több járásában közmunkára rendelték a falusiakat. Az egyik községben a faluháza előtt gyülekező tömegben Gergely Demeter méltatlankodva jelentette ki: „Nem azért fizetem az utadót, hogy még megdolgoztassanak. Fizessék abból az utjavítási költségeket!” Az eljáróság igazat látott Gergely kijelentésében, aki ellen ezért eljárást is indítottak. Az ügy tegnap került tárgyalásra a kolozsvári katonai törvényszék előtt. A védelmet ellátó dr. Rebreanu Traian ügyvéd enyhítő körülményként azzal érvelt, hogy a községi elöljáróság tévesen értelmezte a közmunkára vonatkozó rendeletet, mely valóban csak az utadók alól mentes egyének munkamezvéltását írja elő. Ennek tekintetbevételével a bíróság mindössze 1000 lei pénzbüntetésben marasztalta el a vádlottat.

Ünnepélyes fogadás Londonban Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter tiszteletére

London. (Rador.) Titea Viorel londoni román követ tegnap és tegnapelőtt ünnepélyes fogadást rendezett az angol fővárosban tartózkodó Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter tiszteletére. A fogadáson résztvett az angol politikai, közgazdasági és diplomáciai élet számos kiválósága, többek között Henderson Arthur és sokan mások.

Az aradi Nemzeti Gárda munkaprogramjának megvalósítása

A Nemzeti Gárda munkaprogramjának megvalósítására, amelyet a megyei gárdaparancsnok, Munteanu Gheorghe ezredes rendezett, Sandor Valeriu alezredes, az ujaradi Nemzeti Gárda vezetője július 30-án két ülést tartott, az elsőt az ujaradi telepen és a másodikat az ujaradi iparos otthonban, ahol meggyőző szavakkal tárta fel a Nemzeti Gárda szerepét és lényegét.

Munteanu Gheorghe ezredes résztvett ezen az üléseken és néhány szóval kitűnően megindokolta a Nemzeti Ujjászületés Frontja létesítésének okát, ezenkívül a Nemzeti Gárda létezésének szükségességét, szerepét és fenkölt küldetését a NUF szolgálatában.

Az összegyűlt közönség figyelemmel hallgatta végig az érdekes előadást és meleg ünnepélyesen részesítették az előadókat.

Az előadók társaságában volt Avram ujaradi polgármester is.

Az iparos otthonban az elnök megköszönte a megtiszteltetést és a tanulságos oktatást és köszönő szavaiban hangsúlyozta, hogy általában a svábok éppen úgy, mint az ujaradiak, különösen tudni fogják és megteszik a kötelességüket azon ország iránt, ahol születtek és felnőttek.

Letartóztatták az ír köztársasági hadsereg főparancsnokát

London. Az ír köztársaságiak ellen folytatott rendőrségi eljárások során eddig ellenőrizhetetlen hírek szerint letartóztatták Russel Seant, az ír köztársasági hadsereg főparancsnokát. Russel Sean állítólag egy nappal ezelőtt érkezett meg Amerikából Angliába.

Pótlókája van? forduljon bizalommal Lovas lakástisztítóhoz, akinek 38 éves munkája igazolja annak 100 százalékos kiirtását. Str. Oituz 111.

A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG ARADI TAGOZATA TUDOMÁSUL ADJA az érdekelteknek, hogy az anya- és csecsemővédő szövetség ingyenrendelhető a Mircea Stănescu-ucca 12. és a Saguna-ut 101. szám alatt áll a rászorulóknak rendelkezésére. Az anya- és csecsemővédő szövetség terhes anyáknak tanácsot, ingyen gyógyszerrel, szükség esetén hat hónapra kölcsön baba-kelengyével is szolgál. Ingyen csecsemő és anya-jogvédő irodát is létesítettek a Consistorului-ucca 4. szám alatt ahol délelőtt 9-től 11 óráig állnak a közönség rendelkezésére.

— Dr. Székely orvosos ismét rendel.

— Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashaltó hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

— Az arad-mikélakaj római katolikus egyházközség alakuló közgyűlése. Vasárnap tartották meg az arad-mikélakaj római katolikus egyházközség alakuló közgyűlését, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. Az alakuló közgyűlésen Maneuvre Péter plébános elnököt és az alapszabályok értelmében sor került a 18 tagú választmány megválasztására. A titkos szavazást Maneuvre Péter plébános vezette le és az 1939. július 16-án megtartott közgyűlés harmincöt tagból álló választmányából a következő 18 került be az alapszabályok szerinti választmányba: Fuchs Ádám, Vass Andor, Bakai Pál, Nagy András, Cseri Sándor, Papp Urbán, Csandli Kálmán, Boros János, Kiss Sándor, Marksteiner Ferenc, Kaupert Ferenc, Czernák Antal, Schroff Alajos, Tauber Antal, Bauda Tibor, Salex János, Schütta Adolf, Schmaltz Antal, Gondár Lajos. A gyűlés tagjai egyhangulag elfogadták a választmányt. Ezek után került sor a tisztikar megválasztására, amely ugyancsak titkos szavazás után történt. Tizenhét szavazattal egy ellenében, tehát szinte teljesen egyhangulag elnöknek választották Fuchs Ádámot, aki már hét éve közmegelegedéssel vezet az egyházközség ügyeit. Alelnöknek megválasztották Schroff Alajost, titkár: Bakai Pál, aki máskülönbösen püspöki ki-nevezéssel az egyházközség gondnoka is, pénztáros: Nagy András, ellenőrök: Cseri Sándor és Papp Urbán. Az alakuló közgyűlés választásainak eredményét a gyűlés résztvevői egyhangú lelkesedéssel fogadták.

A romániai Magyar Népközösség aradi szervezkedése

A város magyar ifjúságának bekapcsolódása a népközösségi munkába — Megaiakuit az Arad-gáji tagozati kerület

Szombaton, július 29-én este fél 10 órakor az aradi Iparos-Otthon kistermében találkozóra gyűlt össze az aradi magyar ifjúság, hogy a Népközösségbe való bekapcsolódás lehetőségéről tárgyaljon. A vezetőség részéről megjelent Bodnár József szervezőbizottsági titkár, aki a fiatalok értekezletét vezette. Ott voltak még: dr. Vitos Pál, Juhász Attila, Buschi Emil kerületi vezetők és Revillák János, a szervezési irodák vezetője.

Az aradi magyar ifjúságot 27 lelkes fiatal-ember képviselte, akik a legszebb reményeket tűzik a magyar Népközösség teljes megszervezéséhez és akik eddig is készséggel vettek részt minden munkában.

Bodnár József titkár lendületes megnyitó-beszédében a magyar ifjúság követendő útját világította meg. Beszéde egyben beszámoló is volt, amelyben

feltárta az egyhónapos szervezési munka eddigi eredményeit.

megemlékezőt a kezdet és a szervezés nehézségeiről. Az ifjúságot kitarásra biztatta és testvéri összetartásra, mert csak így várhatunk eredményt. Hangoztatta a szervezés gyors menetének szükségességét:

még augusztus hó folyamán be kell fejeződjék a munka, hogy szeptemberben a központ által kiadott alapszabályok értel-

OGLINDA

ÜVEGCISZOLÓ ÉS TÜKÖR - ÜZEM

STR. CONSISTORULUI 42

(Jonás butorgyár)

Telefon 20-72. — Tulajdonos:

WEISZ JÓZSEF

a Pintér & Co tükörgyár volt birtoka.

Amerika és Németország versenye a — Déli sarkért! Elkészült a délsarki Byrd-expedíció csodálatos járműve

Newyorkból jelentik: Amerikában a technika már szinte elképzelhetetlenül nagyszerű ujtásaival egy olyan hajót építettek Byrd admirális délsarki expedíciója számára, amelyről eddig csak Verne Gyula regényeiben volt szó.

A hajó tulajdonképpen egy hatalmas automobil, amelynek súlya 20 ezer kilogramm, egészen különleges motorokkal van felszerelve, amely azonban szárazon és vizen egyformán 48 kilométer óránkénti sebességre van beállítva és egyszeri üzemanyag-töltéssel tízezer kilométer utat tud megtenni.

Az autó-hajó belseje pontosan úgy van berendezve, mint egy hajó és természetesen egy repülőgépet is visz magával, amely helyből tud felemelkedni.

A hajót Byrd admirális részére építették és 150 ezer dollárba — körülbelül 25 millió le — került. Amerika számára nagyon fontos Byrd újabb délsarki expedíciója, mert Dél-Amerika és Ausztrália közötti repülőforgalom beállításához szükséges a Déli-sark birtoklása és a légköri viszonyok alapos ismerete.

Németország is igényt tart a Déli sarkra, annak ellenére, hogy arra a helyre már letűzte

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAJÓS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 8. Tel.: 14-90.)

KAIN gyógyszerár, Calea Banatului 1. Tel.: 17-67.)

NIEDERMAYER gyógyszerár, Str. Gojdu,

mében az aradi magyarság véglegesen megválaszthassa vezetőit.

Befejezésképpen kérte az ifjúság hozzászólását, amire Vitos Sándor joghallgató munkaprogramot tárt az összegyűlték elé. Vitos Sándor beszédét általános tetszéssel fogadták. Ezután Bodnár József emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy

az előjáróság mindenben támogatni kívánja az ifjúság lelkes vállalkozását.

Juhász Attila felszólalásában visszajelentette az elmúlt 20 év munkáira és megállapította hogy rendkívül szükséges a fiatalok munkaereje. A gyűlés végén elhatározták, hogy

azonnal megkezdik a szervezés munkáját.

Azok az ifjak, akik a Magyar Népközösség érdekében dolgozni kívánnak, nevéket és pontos címüket a szervezési irodába: Eminescu-ucca 8 szám alatt adják le

Jövők szebbé és jobbátételéről van szó.

Azok az ifjak, akik szívükön viselik saját népiüknek sorsát, jelentkezzenek a Magyar Népközösség aradi irodájában, hogy beléphessenek az ifjúsági tagozat munkakeretébe.

Vasárnap délután 5 óra után pedig az arad-gáji Incze-vendéglőben tartotta népes kerületi gyűlését a Magyar Népközösség aradi tagozatának gáji kerülete, amelyen résztvettek Aradról dr. Parecz Béla arad-tagozati elnök, dr. Vitos Pál, az első kerület vezetője és Revillák János, a szervezési iroda vezetője is.

Parecz Béla dr. hosszú, mélyvonzó beszédében feltárta a jövő munka-programját.

Ezután Revillák az arad-gáji népközösségi szervezésről tájékoztatta a megjelenteket. Utána megválasztották a három gáji alkerület vezetőit Gáspár István, Asztalos József és Virágos János személyében. A választás után dr. Vitos Pál az összetartás fontosságáról tartott szép beszédet, amelynek elhangzása után Kozma Béla, a gáji kerület vezetője mondott néhány buzdító szót. Az ülés dr. Parecz Béla elnök zárószavaival ért véget.

Színház

Kedden este bucsuzik a színpad- tól id. Szendrey Mihály

Kitűnő előadásban kerül színre Pierre Wolff víziátéka, „Titok”

Arad színházi életében mindig eseményt jelentett, ha idősebb Szendrey Mihály fellépett a színpadon. Kivételes színészi képességeit mindig értékelte a közönség és a hosszú évtizedek során sok-sok brilliáns alakításával vitta ki az általános elismerést. Szendrey Mihály elhatározta, hogy bucsút mond a színpadnak és még egyszer, utoljára eljátsza élete egyik legjobb szerepét, Pierre Wolff remek víziátékának a „Titok”-nak főszerepét. A nagyközönség sajnálkozással veszi tudomásul hogy Szendrey Mihály, a kitűnő öreg színész otthagyja a színpadot. A bucsuelőadás fránt ezért nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert mindenki ott akar lenni Szendrey utolsó fellépésénél. A nagyszerű francia víziáték kitűnő előadásban kerül színre és bizonyos, hogy a közönség nagyszerűen fog szórakozni. Jegyek elővételben Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában, este a színháznál.

* Szerdán: „Ide gyere, rózsám”. — hangulatos, szórakoztató nagyoperett kerül színre nagyszerű előadásban, míg csütörtökön este Hunyadi Sándor víziátéka, a „Bors István” szerepel a műsoron. Pénteken zónaelőadásban: „Kávé habbal”

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria CFR került be az A. ligába

Példátlan vesztegetési boirány a minősítő-mérkőzések háttérében

Mures-Gloria CFR 2:0 (2:0)

Marosvásárhely. A két csapat második találkozója rendkívül durva, kemény küzdelmet hozott, amelyben a vendégcsapat járt elől „jó példával”. A Mures a kiméletlenül játszó galatii csapat ellen nem tudta behozni az első mérkőzés hátrányát és csak két gólt ért el Ince II. révén. A mérkőzést 3.500 néző előtt Xifando vezette és így a Gloria CFR 4:3 gólaránnyal bekerült az A) ligába.

Az első mérkőzéssel kapcsolatban, amelyet a Gloria CFR az elmúlt héten 4:1 arányban Galatiában a Mures ellen megnyert, példátlan vesztegetési boirány derült ki, amelynek előzményei a következők:

A július 23-iki mérkőzés folyamán, mint ismeretes, az első félidő elején Váradi, a Mures kapusa „megsérült” és a marosvásárhelyi csapat attól kezdve 10 emberrel küzdött és 4:1 arányban vereséget szenvedett. Amint a csapat visszatért Marosvásárhelyre, a játékosok rendkívül levertek voltak, csak a „sérült” kapus vigadott és ami a legmeglepőbb volt, költekezett. Ez a körülmény felülmúlt és az ügyességen feljelentést tettek a Mures kapusa ellen. Az ügyesség bevezette a vizsgálatot és házkutatást rendelt el Váradi lakásán, ahol meglepő felfedezés várt a nyomozó közegek: 6 drb. ezerleies, valamint 60 darab kétévágott fél 500 leies bankjegyet találtak, amelyek eredetere Vá-

radi előbb kijelentette, hogy a pénz a București Olimpiától származik, amely egyesület iránta érdeklődik.

Mi sem volt könnyebb, mint Váradi állításának valótlanágáról meggyőződni és az újabb kihallgatás folyamán Váradi beismerte, hogy Galatiában felkereste öt egy Farkas nevű ember, aki Marosvásárhelyről költözött Galatiba és felszólította, hogy „sérüljön meg” a mérkőzés elején és ezért 10.000 leit, valamint 60 darab „fél” 500 leiest kap, míg a másik felét az 500 leies bankjegyeknek a mérkőzés után kapja meg. Minden műsorszerűen történt és az 500 leies bankjegyek másik felét Galatiában a vesztegetőnél egy kályhában elrejtve meg is találták.

A példátlan vesztegetési boiránynak bizonyára a szövetség előtt is lesz folytatása.

București. A „Sportul Capitalei” jelentése szerint Váradi, a Mures kapusa, akit azzal vádoltak, hogy a Gloria CFR egyik vezetője megvesztegette, a mérkőzés előtt egy szappaninjekciót kapott a testébe, amely daganatot okozott, így a kapus igazolást kereshetett arra, hogy elhagyja a pályát.

Sportkörökben élénk érdeklődéssel várják a galatii hatóságok vizsgálatának eredményét.

Az augusztus 8-iki Comitetul Federal dönt az etnikai számarány ügyében

Etnikai románoknak minősítik az eddig szerepelt kisebbségeket?

Bucuresti. Az egyik bucaresti sportlap rendkívül érdekes cikket közöl az ominozus 274-es szabállyal kapcsolatban, amely — mint ismeretes — az etnikai arányszámot állapítja meg az A) ligás egyesületek részére. Ez a szabály az augusztus 8-án összeülő Comitetul Federal ülésén kerül ismét tárgyalás alá és a lap tudnivaló, hogy olyan szerű módosító határozatot fognak hozni, amely szerint az eddig szerepelt kisebbségi játékosokat is etnikai románoknak minősítik és ezáltal lehetővé teszik, hogy azok az egyesületek, amelyeknél a kisebbségi játékosok vannak többségben, zavartalanul működhessenek.

A sportlap érdekes statisztikát közöl, amelyben kimutatja, hogy mely A) ligás egyesületnek hány kisebbségi játékosa van és a statisztika így fest:

CAMT (12), AMTE—AMEFA 11 (Gerold, Kovács, Szurgyi, Szabó, Szaniszló, Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Baștin és Pintér), Carpați (11) Ripensia (8), UDR (7), Juventus (5), Venus (4), Rapid (3), Victoria (2). Hiányzik a kimutatásból az Unirea Tricolor és a Sp. Studentesc, amelyeknek nincs kisebbségi játékosuk, valamint az újonnan felkerült Gloria CFR.

Ez az összeállítás azt igazolja, hogy amennyiben az augusztus 8-iki Comitetul Federal ülésén megfelelő határozatot nem hoznak, úgy a CAMT, az AMTE (AMEFA) és a Carpați rendkívül súlyos helyzetbe kerülnek, de nem lesz könnyű a Ripensia és az UDR helyzete sem. Bizonyosra vehető, hogy a Comitetul Federal illetékesei nem akarják ezeket az érdemű egyesületeknek a tönkretételét és olyan formát találni, amely ezek számára is lehetővé teszi a zavartalan működést.

Nagyvonalú küzdelemben

Az Ujpest csapata megérdemelten nyerte a Középeurópai Kupát

Ferencváros—Ujpest 2:2 (2:0)

Budapest. Az UTE stadionban közel 15.000 néző előtt az olasz Datilo játékezetése mellett került sor a KK döntőjének második részére, amely magasszínvonalú, végig izgalmas, érdekes, vérből kupa-mérkőzést hozott. Az Ujpest határozottabban, nyugodtabban játszott és a végső győzelmet teljes mértékben megérdemelte. Így állt fel a két csapat:

Ferencváros: Pálinkás — Tátrai, Szojka dr. — Sárosi III., Polgár, Lázár — Biró II., Toldi, Sárosi dr., Kiszely, Gyetvai. **Ujpest:** Sziklai — Futó, Fekete — Szalay, Szücs, Balogh (Kállai) — Adám, Vincze, Zsengellér, Kállai (Balogh), Kocsis.

Ferencvárosi rohamokkal indul a játék, de az Ujpest védelme jól működik, az ujpesti támadások — egyelőre — erőtlenekek. A 15. p. Fekete a

büntetőterületen belül icéti a labdát és a megírt 11. est Kiszely értékesíti (1:0). Változatos küzdelem alakul ki és a 28. p. a Ferencváros újabb gólt ér el: Biró II fut el, pontos beadását Kiszely mintegy 10 méterről vágja hálóba (2:0).

Szünet után az Ujpestben Balogh a csatár és Kállai a fedezet és a lila-fehérek egyre jobban belejönnek a játékba. Az ujpesti fedezetsor fényesen működik és a 10. p. Kocsis fut el Tátrai mellett, beadását Adám élesen vágja a kapuba (2:1). A 21. p. Zsengellér—Vincze összjáték után a középcsatár lécre lö, majd a 32. p. Kocsis beadása után Balogh kerül jó helyzetbe, de lövése fölé száll. A 38. p. javít Balogh: Szücs átadását mintegy 18 méterről bombalövessel a bal felső sarokba küldi (2:2). Az Ujpest most ellenállhatatlan: a 42. p. Adámot Lázár és Szojka ollóba veszik, de a já-

tékezető nem látott okot a beavatkozásra.

A „győztes” csapat, az Ujpest, ezuttal is kitűnően játszott. A védelem oszlopa ezen a mérkőzésen Fekete volt, de társai is megfeleltek. A fedezetsor ragyogóan működött. Szücs és Szalay egy mást multák felül, de Kállai is szorgalmas volt. A csatársorban a két szélesebb szélső mellett, Vincze pompás építőmunkája, Zsengellér ötletes elgondolásai és keresztlabdái, valamint Balogh gyorsasága és keménysége érdemel dicséretet. A Ferencváros védelme jól működött, főleg Pálinkás, aki sok helyzetet tett ártalmatlanná. A fedezetsor gyengébb az ujpestinél, csak Sárosi III. vétette észre magát. A csatársorban, ahol négyen játszottak elől, míg Sárosi dr. második középfedezetet játszott, csak Toldi és Gyetvai érdemelnek említést.

A Gloria a Camarasescu és Caracostea teniszkupák zónadöntőjében

Megirtuk, hogy a Gloria férfi tenisz csapata 2:0 arányban vezetett a temesvári ILSA ellen. A Temesváron vívott Camarasescu kupa-mérkőzésen és a vasárnapi játékok után a Gloria végeredményben 3:2 arányban legyőzte ellenfelét és a döntőre kvalifikálta magát. Albert biztosan győzött Genud ellen és Tereanu is csaknem meglepetést csinált, mert a döntő játékban Hegvi ellen 4:0-ra és 40:30-ra vezetett. A párost csak nagy harc után nyerte az ILSA kettőse. A vasárnapi eredmények a következők: Albert (Gloria)—Genud (ILSA) 6:3, 6:0, 6:3. Hegvi (ILSA)—Tereanu (Gloria) 10:12, 6:1, 1:6, 6:4, 7:5. Hegvi, Genud (ILSA)—Albert, Tereanu (Gloria) 3:6, 8:6, 7:5, 6:3.

Itt írjuk meg, hogy a Caracostea női kupa elődöntőjét az UDR lemondotta a Gloria javára és így a Gloria már a döntőben van. A másik ágon alighanem az atléták hölgyei kerülnek a döntőbe, miután a LTC Deta még nem rendezte meg az AAC (CAA) elleni elődöntőt és így a két aradi csapat egymásközt bonyolítja majd le a zónadöntőt.

Magyar újságokból!

Budapesten vasárnap bonyolították le a magyar—lengyel evezősversenyt, amelyet a magyar evezősök, akik hét számból négyben győztek 6:3 pontarányban nyertek meg.

Zágrábban befejezték a Davis Cup európai zónadöntőjét, amelyet Jugoszlávia 3:2 arányban nyert meg Németország ellen. Az utolsó egyes mérkőzésen Puncsecs 10:8, 6:3, 6:0 arányban győzött a német Henkel ellen.

Triesztben az olasz—magyar teniszverseny végeredményében az olaszok 6:0 arányú győzelmét hozta. A harmadik napon Cucelli—Ferenczy 6:2, 3:6, 7:5, 6:1 és Romanioni—Szigeti 6:1, 6:3, 2:6, 6:3 voltak az eredmények.

A Gloria nyerte az oldboys-rangadót

A Szablóczky-vándordíjas oldboys-bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolították le, köztük a Gloria—AMTE (AMEFA) rangadót, amelyet a Gloria győzelmét hozta nagy küzdelem után. A forduló meglepetése az AAC (CAA) veresége az Astrától, a Hakoah és az ATE (SGA) minimális győzelmeiket arattak. A táblázat a következőképpen alakult:

1. Gloria	6	5	-	1	21	6	10
2. AAC (CAA)	6	4	-	2	15	8	8
3. ATE (SGA)	6	4	-	2	14	12	8
4. AMTE (AMEFA)	5	3	1	1	8	4	6
5. Astra	5	2	1	2	6	7	5
6. Hakoah	7	1	3	3	11	19	5
7. Tricolor	5	-	2	3	5	14	2
8. Vulturul	6	-	1	5	10	20	1

Beszámolóinkat alább adjuk:

Hakoah—Vulturul 4:3 (3:2). A Hakoah nagy küzdelem után győzte le ellenfelét. A gólok Blum (2), Stern és Engel, illetve Tóth (2) és Kátóna osztózkodtak. Biró Pfeiffer.

ATE (SGA)—Tricolor 3:2 (1:0). Nehéz küzdelem után nyertek a tornászok Palásthy (2) és Balogh góliaival, míg a Tricolor góljait Schauer szerezte. Biró Pálffy.

Astra—AAC (CAA) 2:1 (1:0). Az atléták gólképtelenek voltak, az Astra lelkesebb. Beke és Mayer, illetve Böszörményi (11-esből) a gólok szerzői. Biró Ciunuliga.

Gloria—AMTE (AMEFA) 2:1 (2:1). A kapu előtt határozottabb csapat győzött. Tisza és Pecican, illetve Tóth szereztek a mérkőzés góljait. Biró Burda.

VATA DE JOS

kénes és szénsavas
hőgyógyfürdő

Szenzációs gyógyhatásu: Rheuma, csúszkószvény.

Ischias, lobbosodás, aranyér

viszértágulás és kü-

lönböző női

baloknál.

50%

vasúti kedvezmény Aradtól.

Teljes napi pensió: reggel, ebéd, vacsora, lakás 150 lei

Kitűnő konyha, Elsőrangú zene, Meleg uszoda, tennisz

tánc, kirándulohelyek, Orvosi ellenőrzés, VONATOK A FÜRDŐ PARKJÁNÁL

ÜZLETI MEG. Prospektust készséggel küld az IGAZGATÓSÁG.

Kiváló rendezésben, pompás eredményeket hozott a Prietenii pályavaató tekeversenye

Az Infrăirea nagy fölénnyel nyerte a csapatversenyt. Curila az egyéni.

Szombat este és vasárnap egész napon keresztül kiváló és precíz rendezésben került lebonyolításra a Prietenii pályavaató versenye, melyen az aradi tekézó egyesületeken kívül, a temesvári CFR. kiváló együttese vett részt. A verseny úgy a csapat, mint az egyéni számban nagyszerű eredményeket hozott.

A csapatversenyt, a kétségtelenül ma legjobb együttesünk, az Infrăirea nyerte meg 217 fás nagyszerű eredménnyel és jó formáját igazolta a CFR. elleni barátságos mérkőzésen is, mikor is 241 fás kitűnő eredményt ért el. Az Infrăirea csapatának minden embere egyenletes jó teljesítménnyel járult hozzá a győzelemhez és nagy biztonságát kétszer is igazolta.

Második a Metalurgisti együttese lett. Ez a fiatal egyesület szemünk előtt néhány hét alatt fejlődött fel és ma minden egyesületnek méltó ellenfele. Minden dicséretet megérdemel fegyelméletét játékaival és akarásával.

Harmadik az AAC (CAA) csapata lett, mely ezúttal az oldboy labdarugásban elfoglalt kiválóságait nélkülözve, mélyen formája alatt szerepelt, eltekintve attól, hogy egy-két játékos tudásában is nagy visszaesést tapasztaltunk.

Negyedik a rendező Prietenii lett, kik balszerencsés negyedik fordulójukban veszítették el a biztosnak látszó második helyet.

A vendégcsapat CFR. versenyjátékát rapszódikusán játszotta és csak az exhibition matchében nyújtott elfogadható. A Tricolor tartalékolt csapata megsemmisítette igazi formáját, bár első két fordulóban kielégítően játszott, a két utolsó menete nem sikerült. Sokkal jobb eredményre képesek.

A csapatversenyek eredményei a következők: 1. Infrăirea (Pascu, Hanga, Magyary Turturean I, Filipas, Gajda, András, Nagy II., Kiss II., Kertész, Csiky, Fritsz) 217 fával (44+68+35+70). 2. Metalurgisti (Szendrei, Goócs, Szilágyi, Oprean, Pop I., Gregóry, Grosz, Pop II., Tyahor, Muresan, Toma, Merke) 177 fával (36+36+54+51). 3. AAC (CAA) (Szabó Z., Schmelzer, Romváry, Szalma, Bardócz, Lengyel, Varga, Lészay, Laubender, Pálffy, Horváth III., Macian) 176 fával (35+62+44+35). 4. Prietenii 173 fa (40+53+45+35). 5. CFR. 172 fa (50+34+53+35). 6. Tricolor 158 fa (42+50+38+28). Az Infrăirea-CFR. barátságos mérkőzést az Infrăirea 241 fával (49+59+70+63) nyerte, míg a CFR 201 fát (54+44+42+61) ért el.

Az egyéni versenyben Curila (Priet.) hatalmas, 22 fás eredménnyel győzött. 2. A holtverseny után rádobásban Böszörményi AAC (CAA) lett 16 fával, 3. Wingeron AAC (CAA) 16 fával. A negyedik és ötödik díjért ötös holtversenyben Csiky (Infr.), Allár (Priet.), Vékus (Metal.), Pascu P. (Tric.) és Pigli AAC (CAA) 15-15 fát ütöttek. A rádobásban 4. Csiky, 5. Allár lett.

A gyönyörű díjazásos versenyt, az egyes versenypályán is példás pontossággal bonyolította le a rendező bizottság, melyben Gligorescu Pál elnök, Ermesz István, Pasztercsák Károly, Rosenzweig János, Bolváry Gyula és Tóth József működtek kitűnően.

A pályavaató ünnepségen Pascu Gheorghe technikai delegátus tartotta az avatóbeszédet és a versenyeket követő társasvacsorán ugyanő üdvözölte a szövetség nevében a Prietenii és a megjelent társaságokat, majd a pompás díjak szétosztása után, kora hajnali órákig együtt maradt a tekézők baráti társasága.

Az atléták vezetnek a törpe-bajnokságban

A törpe-bajnokságban vasárnap a második fordulót bonyolították le és a vezetést az AAC (CAA) utánpótlása ragadta magához. A vasárnapi eredmények a következők:

AAC (CAA)—Crisana 11:0, Unirea—Transilvania 2:0, Gloria—AMTE (AMEFA) 0:0, ATE (SGA)—Olimpia 1:1, Banatul—Hakoah 2:1.

A második forduló után a táblázat az alábbi:

1. AAC (CAA)	2	2	—	16	—	4
2. Unirea	2	2	—	6	1	4
3. Gloria	2	1	1	—	12	—
4. AMTE (AMEFA)	2	1	1	—	2	—
5. Transilvania	2	1	—	1	2	3
6. Banatul	2	1	—	1	3	5
7. ATE (SGA)	2	—	1	1	2	3
8. Olimpia	2	—	1	1	1	6
9. Hakoah	2	—	—	2	1	4
10. Crisana	2	—	—	2	—	23

Bródy András volt ruszin miniszter a román-magyar közeledésről tárgyalt Kolozsváron

Három érdekes vendég Erdélyben

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Három érdekes vendég járt az elmúlt napokban Kolozsváron. Az egyik Szüllő Géza dr., a közismert felvidéki politikus, a budapesti felsőház tagja, akinek első útja Kolozsváron a házsongárdi temetőbe vezetett, ahol hozzátartozói nyugszanak. Szüllő Géza dr. néhány napot töltött Kolozsváron és ez alkalommal újságírók is felkeresték, akiknek elmondotta, hogy harminc éve nem járt Erdélyben, ahová számos baráti kapocs fűzi. Miután teljesen magánjellegű volt látogatása, politikai nyilatkozatot nem adott. Szüllő Géza dr. Kolozsvárról Brassóba utazott.

A másik vendég Bródy András, volt ruszin miniszter, a jelenlegi magyar képviselőház tagja, aki szintén több napot töltött Kolozsváron.

Bródy András Nistor Virgil dr.-al, a román-magyar közeledés régi hívével folytatott megbeszéléseket,

nyilatkozatot nem adott és utját Kolozsvárról Bucuresti felé vette.

A harmadik látogató nem kevésbé érdekes személyiség volt: Ungvári Sándor budapesti tanár, aki a magyarországi nyilasmozgalommal kapcsolatosan tette ismerté a nevét. Ungvári Sándor előbb maga is a nyilasokhoz tartozott, de amikor alaposabban megismerte a mozgalmat és tisztába jött a tulajdonképpeni elképzelésekkel, szakított a nyilasokkal, sőt könyvet is tapasztalatairól. Könyvében szenzációs adatokkal rántotta le a leplet a mozgalom háttéréről. Ungvári Sándor egy közeli községbe utazott Kolozsvárról, ahol rokonokat keres fel.

Felrobbant a gyermek petárda-készítők löporkészlete

Budapestről jelentik: Öt budapesti diák elhatározta, hogy robbanó petárdákat gyárt. Komjáti István 18 éves, Komjáti Pál 9 éves, Bojár Gábor 20 éves. Egresi Imre 14 éves és Egresi Zoltán 9 éves gyermekek voltak a petárdagyártó üzem tagjai, akik összejöttek Komjátiek Szondy-uccai lakásán és hozzáálltak a bombák

készítéséhez. A céljuk az volt, hogy a petárdákat látképből az utcán eldobják és így ijedséget keltenek velük. A készítés közben ma délután nagyobb mennyiségű lőpor felrobbant. A gyermekek valamennyien megsebesültek, legsúlyosabban Egresi Imre sérült meg, akinek a robbanás felszakította jobbkarját. A rendőrség megindította a vizsgálatot ellenük.

Az AAC (CAA) ifjúsági teniszversenye

Az atléták teniszszakosztálya július 28-30. között rendezte meg az ifjúsági háziversenyt, amely a tenisz-utánpótlás élvezetes és szép küzdelmelt eredményezte. Érdekes és figyelemreméltó volt, hogy a jövő reménységei, 13-14 éves leányok és fiúcskák, milyen nagy lelkesedéssel s küzdőképességgel vetették magukat a küzdelembe, hogy egy-egy mérkőzést megnyerjenek, vagy hogy helyezést biztosítsanak maguknak. A részletes eredmények a következők:

Leány egyes: Krepil Ági—Brunhuber Edit 8:6, 3:6, 6:1. Victor Anna—Hauszler Márta 6:2, 8:10, 6:1. Berthe Mausl—Fav Zsóka 6:1, 6:1. Pfeilmeyer Inci—Buzogány Judit 6:4, 7:5, Bogdán Szidi—Taraba Emni 6:1, 6:3. Victor—Krepil 6:2, 6:3. Berthe—Pfeilmeyer 6:1, 6:1. Czudar Margit—Hoffmann Kati 6:1, 6:1. Bogdán—Victor 6:2, 6:2. Czudar—Berthe 2:6, 6:3, 6:3. Bogdán—Czudar 6:0, 7:5. Végeredmény: 1. Bogdán Szidi, 2. Czudar Margit, 3. Victor Anna és Berthe Mausl.

Fü egyes: Régnér István—Steingasser 6:2, 6:4. Brunhuber Károly—Hoffmann Viki 6:4, 4:6.

7:5, Berthe László—Régnér 6:4, 6:2. Láng—Török Tomi 7:9, 6:1, 6:3, Ambrus Dezső—Molnár 6:2, 6:1. Brunhuber—Schiff 7:5, 6:1, Berthe—Láng 6:0, 6:0. Ambrus—Brunhuber 6:4, 6:2. Berthe—Ambrus 8:6, 6:0. Végeredmény: 1. Berthe László, 2. Ambrus Dezső, 3. Láng és Brunhuber.

Vegyes páros: Fav, Schiff—Hoffmann testvérek 6:4, 4:6, 6:2. Czudar, Török—Victor, Láng 6:2, 6:3. Berthe, Ambrus—Hauszler, Berthe L. 6:3, 6:1. Krepil—Steingasser—Buzogány, Régnér 6:1, 10:8. Bogdán, Brunhuber K.—Czudar, Török 7:5, 6:2. Berthe M., Ambrus—Hauszler, Berthe L. 6:1, 6:3. Bogdán, Brunhuber—Krepil, Steingasser 7:5, 6:3. Végeredmény: 1. Berthe Mausl—Ambrus Dezső, 2. Bogdán Szidi—Brunhuber Károly, 3. Hauszler Márta—Berthe László és Krepil Ági—Steingasser.

Valamennyi versenyző szép játékot mutatott, de különösképpen pompásan játszott Czudar Margit, Berthe Mausl, Bogdán Szidi, a 13 éves Ambrus Dezső, Hoffmann Viki és Brunhuber Károly.

A magyar vízpoló-csapat vezet a Horthy-kupában

Doetinchem. A hat nemzet vízpoló-tornájának második fordulóját vasárnap bonyolították le Hollandiában és ezen a következő eredmények adódtak:

Magyarország—Olaszország 4:3 (1:1). Németh révén a magyar csapat vezetett, de Onio egyenlített, sőt a szünet után Gira révén az olaszok jutottak vezetéshez. Kislégi egyenlített, majd Németh és Brandy góljaira csak Gira tudott válaszolni és így alakult ki a minimális magyar győzelem. A többi eredmények: Belgium—Hollandia 5:3 (2:1). Németország—Franciaország 5:2 (1:1). A két forduló utáni sorrend így fest:

1. Magyarország	2	2	—	8	4	4
2. Németország	2	1	1	—	9	6
3. Belgium	2	1	1	—	7	5
4. Olaszország	2	—	1	1	7	8
5. Franciaország	2	—	1	1	4	7
6. Hollandia	2	—	—	2	4	9

O ARADI USZÓNÓ SIKERE MAROSVÁSÁRHELYEN. Az MSE rendezésében szombaton és vasárnap bonyolították le a Savu-kupa versenyeket, amelyeken Aradról az AAC (CAA) uszói vettek részt. Rafael Éva, az atléták rendkívül tehetséges gyorsuszónője úgy a 100 méteres, mint az 50 méteres gyorsuszásban győzött 1 p. 26 mp., illetve 35 mp. kitűnő idővel. A verseny eredménnyel egyébként közepesek és a pontversenyt az MSE nyerte Bucuresti, illetve az ILSA előtt.

Holnap estig
jelentkezhetsz a budapesti sportvonatra

Utlevél nélkül,

csak egy személyazonossági igazolvánnyal.

Aradról indul augusztus 10-én.

Budapestről visszaindul aug. 18-án.

Az utazás ára Lei 1800

személyenként oda-vissza, számozott

8-ik osztályú vagonokban.

A budapesti szálloda és kirándulások

költsége leiben fizethető.

Beiratkozások a

WAGONS-LITS/COOK

menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A nemzetgazdasági minisztériumtól várják a választ az érdekeltek:

Érvényesek a működő, de be nem jegyzett kereskedők szerzett jogai a cégjegyzési törvény módosítása után?

A kereskedelmi érdekképviselőktől várják az érdekeltektől, hogy a nemzetgazdasági minisztériumtól kieszaközöljék a kérdés tisztázását

Romániában a kereskedelem 1938. december 15. előtt szabad foglalkozás volt, amely nem volt semmiféle képesítéshez, vagy gyakorlathoz kötve és azt szabadon gyakorolhatta bármely állampolgár. Volt egy cégjegyzési nyilvántartó könyv, amelyet 1931. április 10. től kezdődően a kereskedelmi és iparkamarák vezettek, az ebbe való bejegyzés azonban csupán a kereskedő cégének és az erre vonatkozó közelebbi adatok megjelölésére szolgált.

A kereskedői jelleg nem a bejegyzés ténye adta meg, hanem az a körülmény, hogy az illető saját nevében iparszerűen kereskedelmi ügyleteket foglalkozott. Tehát kereskedő volt az is, aki, ha nem is volt bejegyzve, kereskedelmi ügyleteket foglalkozott iparszerűen.

Az 1931. április 15. iki törvény értelmében, aki kereskedelmi ügyleteket iparszerűen foglalkozott és nem jegyeztette be magát, nem tiltatott el a kereskedelem gyakorlásától, hanem az említett törvény 29. szakasza értelmében pénzbüntetésre ítélték és egyben a törvényszék, amely az ítéletet kiszabta, kötelezte a kereskedőt, hogy záros határidőn belül jegyeztesse be cégét. Amennyiben a kereskedő ennek nem tett eleget, újabb súlyosabb büntetés alá esett, azonban a kereskedelem gyakorlásától nem tiltották el. Ebből is kitűnik, hogy a kereskedelem gyakorlása nem volt a bejegyzéshez mint jogszerező tényhez kötve.

A kereskedelem szabad és korlátlan gyakorlásának joga az 1938. december 15. iken kelt cégjegyzési törvény módosítása által megszűnt. Ez a törvény azt a jogot, hogy valaki kereskedelmet üzhessen, ahhoz a feltételhez köti, hogy a kereskedő szerezzék meg a törvény által előírt engedélyt, amelynek megszerzése bizonyos gyakorlathoz van kötve. Ezenkívül az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara, továbbá egy különleges bizottság állapítja meg azt is, hogy van-e szükség az új cégre.

Felmerült az a kérdés, hogy azoknak a kereskedőknek, akik már 1938. december 15. ike előtt kereskedelemmel foglalkoztak és azt folytatták 1938. december 15. ike után,

joguk van-e folytatni a kereskedelmet anélkül, hogy az 1938. december 15. iki törvényben előírt engedélyt (autorizációt) megszerznék és kérhetik-e, hogy az Iparkamara az 1931. április 15. iki törvény alapján jegyezze be őket.

Az alkotmány 16. szakasza értelmében a törvények a szerzett jogokat respektálják.

Az 1938. december 15. iki törvény 17. szakasza értelmében, a törvény a már létező kereskedőkre vonatkozóan csak annyiban nyer alkalmazást, amennyiben ezek a kereskedők már létező üzletágukat meg akarják változtatni, tehát ez a törvény is respektálja a szerzett jogokat.

A törvény azonban nem világos a tekintetben, hogy e szakasz intézkedése azokra a kereskedőkre vonatkozik-e csupán, akik az előző törvények hatálya alatt bejegyeztették már cégüket, vagy pedig beigazolhatólag kereskedelemmel foglalkoztak anélkül, hogy bejegyzési kötelezettségüknek eleget tettek volna.

Tekintettel arra, hogy a törvény 17. szakasza létező kereskedőről beszél, már pedig amint már fentebb is kifejtettük, a kereskedő létezése kizárólag azon ténykörülményhez volt kötve, hogy iparszerűen kereskedelmi ügyleteket foglalkozik saját nevében,

létezőknek kell tehát tekinteni mindazokat a kereskedőket, akik a kereskedelem gyakorlása a törvényi előírásoktól, tekintet nélkül arra, hogy be voltak-e jegyezve, vagy sem.

A Kereskedelmi és Iparkamarák ellenkező értelmű gyakorlatot követnek, viszont az érdekeltektől várják, hogy a törvény igen súlyos megtorlást alkalmazzon azokra, akik kereskedelemmel foglalkoznak bejegyzés nélkül, nem mernek jogvitát provokálni saját konkrét ügyükből, mert attól tartanak, hogy a bíróság nem osztja a fenti véleményét és automaticamente a súlyos szankciókat alkalmazza.

Az érdekeltektől várják, hogy a nemzetgazdasági minisztériumtól kieszaközöljék a kérdés tisztázását.

Habsburg Antal herceg egy Groede-vállalat igazgatóságában

Budapesti lapjelentések szerint, a Groedel-család erdélyi érdekeltségének, a Carpatina Faipari Rt.-nak igazgatóságába legutóbb beválasztották Habsburg Antal herceget. A Groedel-család részéről Groedel Albert, Groedel Ottó és Groedel Richárd kerültek be az igazgatóságba.

Új magyar exportáru — a házinyúl hús

Budapestről jelentik: A Hangya kötelékébe tartozó Löttvadkivitel Szövetkezetnek sikerült a házinyúl húsára kedvező külföldi piacot találni és az ősszel megindul a házinyúl vásárlása, valamint húsának külföldre való kivitele.

Az érdekes új exportáru ügyében a Löttvadkivitel Szövetkezet odanyilatkozott, hogy bár a házinyúl-tenyésztés eddig is igen el volt terjedve, mégis a prém kivül mást alig lehetett értékesíteni. A házinyúl-husnak otthon való fogyasztását a közönség körében nem lehetett népszerűsíteni. A külföld egyes országaiiban azonban mindig keresett cikk volt a házinyúl hús és ezen az alapon szervezte meg a Hangya a házinyúl-hús exportját. Az eljárás egyelőre az, hogy a termelők már előre bejelentik, hogy mennyi 2,5 és 3 kilós házinyulát tudnak szállítani a felvásárlás megtörténte után és azt is hogy milyen minőségű anyával kezdik meg a tenyésztést. A Hangya kötelezte magát, hogy a tenyésztett anyagot különként 80 filléres élősulyi árban megveszi.

= Vasúti kedvezmény a nagyszabeni mintavásárra. A CFR igazgatósága a szabeni mintavásárra a látogatóknak augusztus 15-ig 50 százalékos kedvezményt nyújt.

= Árlejtés, CFR vezérigazgatósága. Bucuresti: Augusztus 11-én árlejtsést tart 8000 darab 6 méteres, 6000 darab 7 méteres, 4000 darab 8 méteres tölgyoszlop, 1000 darab 6 méteres 2750 darab 7 méteres, 2500 darab 8 méteres, 500 darab 9 méteres és 250 darab 10 méteres fenyőoszlop beszerzésére. Óvadék 5 százalékos. Információk a CFR vezérigazgatóságának gazdasági ügyosztályán, Bucuresti, Str. Edgar Quinet 8.

Szeptemberben folytatják a román—német gazdasági tárgyalásokat

Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy a Bucurestiben folyó román—német gazdasági tárgyalások, amelyeknek célja az 1939. március 23. iki román—német gazdasági egyezmény gyakorlati alkalmazása, befejezést nyertek.

A most létrejött megegyezés a román—német gazdasági kapcsolatok fejlesztési lehetőségeinek csak egy részét öleli fel. A két ország gazdasági együttműködésének részletes tervét a szeptemberben meginduló újabb tárgyalásokon fogják kidolgozni.

Az UGIR tagjainak a magyarországi szállítások beszüntetését ajánlja

Amint arról részletesen beszámolt az Aradi Közlöny, megkezdődtek a román—magyar tárgyalások új kereskedelmi és fizetési egyezmény megkötésére. Ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatban az UGIR körlevelet küldött gyáripáros tagjainak és közölte velük, hogy további intézkedésként Magyarországra irányuló mindennemű szállítást szüntessenek be, mert a meghosszabbított román—magyar kereskedelmi szerződés július harmincegyedikén lejár és ezideig még ideiglenes megállapodást sem sikerült létrehozni.

Sürgősen jelentkezzenek azok a mezőgazdák, akik olcsó gépekhez akarnak jutni

Megint az Aradi Közlöny, hogy a kormány egymilliárd lei értékben akar olcsó gépeket és eszközöket rendelni a mezőgazdák részére. Az erre vonatkozó határozatot már a kormány gazdasági bizottsága is jóváhagyta.

Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium közleményt adott ki, amelyben tudomására hozza a mezőgazdáknak, hogy akik mezőgazdasági gépeket és motorokat akarnak beszerezni, sürgősen jelentkezzenek a megyei mezőgazdasági kamaránál. Feliratkozni lehet vetőgépekre, cséplőgarnitúrákra, traktorokra, magkiválasztókra és tisztítógépekre.

A gépek végleges árát a mezőgazdasági kamarák fogják utólag közölni az érdekeltekkel.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Az aradi állomáson át, részben aradmegyei cégek az utóbbi időben nagyobbarányu fűrészáru-kivitelét bonyolították le. A közelmultban az óceánontuli államokba, így Délamerikába és Ausztráliába is megindult az épületfa, és általában a fűrészáru-kivitel, míg a szállítmányok más része a cseh—morva protektorátus területére és Magyarországra irányul.

A román Telefonszolgálat elnökévé Mircea Cancicov volt pénzügyminisztert választották meg, aki tisztségét már el is foglalta.

Az aradi városháza gazdasági hivatalában augusztus 19-én a következő árlejtséseket tartják: Délelőtt 9 órakor egy kombinált teherautóra 240 ezer lei értékben, délelőtt fél 10 órakor az aradgáji városi kirendeltség épületének javítására 380 ezer lei értékben, délelőtt 10 órakor a mikelakai kirendeltség épületének javítására 120 ezer lei értékben, fél 11 órakor a Mosoczy-telepen lévő volt városi mozi épületének kulturházzá, ingyenes orvosi rendelővé és népfürdővé való átalakítására 1 millió 400 ezer lei értékben, 11 órakor az aradi városháza ünnepi kivilágításához szükséges felszerelésre 330 ezer lei értékben, fél 12 órakor az aradi kocsutak karbantartására 1 millió 745.400 lei értékben, 12 órakor pedig a Kulturpalota központi fűtésberendezésének javítására 750 ezer lei értékben. Abban az esetben, ha valamelyik árlejtsést eredmény hiján elhalasztanák, akkor azt szeptember 12-én tartják meg.

Az aradi Neuman-konzernhez tartozó vállalatok: az Industria Agricola Ardeleana S. A. (volt Neuman Testvérek Szesz- és Élesztőgyár) és az Aradi Textil Rt. ezévi közvünlését augusztus 5-én bucaresti-i székházában tartja meg.

A bucaresti-i tábla határozata értelmében a központi igazgatóság véleményezései csak a pénzügyi hatóságokra kötelező, a bíróságok nem kötelesek azt figyelembe venni.

Özv. Eisele Józsefné, szül. Geller Olga, mint neje, gyermekei Boriska és Pirike, valamint az összes rokonok és jóbarátok nevében is mély fájdalommal, de a Mindenható bölcs akaratában megnyugodva jelentik, hogy szerető férj, önfeláldozó apa, testvér, rokon és jóbarát

Eisele József

hentesmester

f. évi július 31-én reggel negyed 8. órakor, életének 47-ik és boldog házasságának 4-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos feladása után történt gyászos elhunytát.

Megboldogult drága halottunk, földi maradványait f. évi augusztus 1-én, d. u. fél 7 órakor kíséruük utolsó útjára Aradul Nou-n a Calea Banatului 46. sz. gyászházából, az ottani róm. kath. temetőbe. Az engesztelő gyászmise áldozat a megboldogult lelki üdvéért f. évi augusztus 2-án reggel 8 órakor az aradi Minorita atyák templomában lesz az ezek Urának bemutatva.

Nyugodjék békében!

Arad, 1939. július 31.

A gyászoló család.

(Minden külön értesítés helyett.)

A jugoszláv kormánypart legyelem-sértésért kizárt négy képviselőt

Belgrád. Az Egyesült Jugoszláv Radikális Párt hánsági csoportja kizárta a párt kötelékéből Subotics, Kristos, Marianat és Regina képviselőket, mint a interpellációs ívet írtak alá, amelynek élén Cvetkovics miniszterelnök ellen irányul, aminek következtében súlyosan megsértették a pártfegyelmet.

Vasuti szerencsétlenség az U.S.A.-ban 15 halottal

Newyork. (Rador.) Egy utasszállító vonat, amely Santa Féből indult, Cenyon vidékén, Arizona közelében kisiklott és a pályatestről néhány méter magasságból lezuhant. A vonat utasai közül 15 meghalt, hatvanan megsebesültek, negyven utas állapota súlyos.

Minden tartományban és minden megyében azonnal meg kell szervezni a „pedagógiai tanács”-okat

Bucuresti. A közoktatásügyi minisztérium az elemi iskolai oktatással kapcsolatos összes intézkedések pontos alkalmazása érdekében felszólította a tanügyi hatóságokat, hogy minden tartományban és megyében azonnal állítsák fel a pedagógiai tanácsokat. A pedagógiai tanácsok első tevékenysége az lesz, hogy összegyűjtik az elemi iskolák életét érdeklő összes adatokat és javaslatokat tesznek az egyes iskolák fejlesztésével kapcsolatban. Ezeket az adatokat augusztus 7-éig tartoznak az iskolai hatóságok a minisztériumhoz felterjeszteni. Augusztus 15-ig a tanfelügyelőségek kötelesek kimutatást beküldeni a minisztériumhoz azokról a tanítókról, tanítónőkről, akik az elemi iskola felsőbb osztályjaiban adnak elő.

Utazások

leiben fizelhetők részvételi programmal

New-yorki Nemzetközi Kiállításra

Beszámoltások:

HOLLAND-AMERIKA-LINIE

ARAD, str. Maresal Averescu 2. — Telefon: 18 50
TIMISOARA, str. Venetia 2. — Telefon: 39-59.
BUCURESTI, Cal. Victor ei 70. Et. I. — Tel. 4-41-65

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

KEDD, AUGUSZTUS 1.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.08: „Baikal” balalajkenekar. 13.45: Felolvasás. 13.55: Carabita cigányzenekar. Maria Lautaretu énekével. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Filmzene lemezek. 20: „Az új barázd”. Egy könyv az ifjúság részére. N. Mihailescu előadása. 20.15: Román operaénekes lemezei. 20.30: Wagner Richard szimfonikus hangverseny lemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Tánclemezek. 22.30: Áriák francia operettekől lemezek. 23: Hírek. 23.15: Ionel Cristea zenekara. 23.45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Pertis Jenő és cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Felföldünk gyöngyei. Hegyaljai Kiss Géza előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Szudy Nándorné zongorázik. 18.40: Arad, marad. (Képek Arad történetéből). Harmath Géza és Lendvai Ferenc párbeszéde. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 21.15: Komjathy Aladár verseiből ad elő. 21.35: Európai mozaik. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Hanglemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Farkas Béla és cigányzenekara.

Budapest II. 19.15: Ruzsinnvelvi előadás. 19.45: Mezőgazdasági felőra. 20.30: A malária. Makara György dr. előadása. 21: Hírek. 21.20: Mally Győző az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Földes László. 21.45: Angliai levél. Irta: Budav György. Felolvasás. 22.15 Fátvöl Janosi és cigányzenekara. 23: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Rádiózenekar. 14.50 Lemezek. 18.45: Népies zene. 19.20: Rádiózenekar. 20.05: Népies zene. 21: Batranjac Tajana énekesnő. 21.30: Licar Ciril zongoraművész. 22.10: Todorovics szakszofonművész. 22.40: Lemezek. 23.15: Lemezek.

SZERDA, AUGUSZTUS 2.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.08: Nyári szalonzenekara. 13.45: Felolvasás. 13.55: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Dr. C. Radulescu-Calafat előadása az élelmiszerek és a köz

egészség megőrzéséről. 19.17: Fritz Kreisler, Wilhelm Backhaus és Maurice Marechal lemezek. 20: Művészeti krónika. 20.15: Rodica Burjor énekel. 20.40: Mircea Nemens énekel. 21: Dvorák-lemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Tánclemezek. 22.30: Seyfftin Asaj tanár hegedűhangversenye. 23: Hírek. 23.15: Petrica Motoiu zenekara. 23.45: Hírek német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diákielőjárója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.35: Rendőzenekar. 19.45: Föld adás ruszinok részére. 20.15: Hírek. 20.25: Kiss Lajos és cigányzenekara. 21.20: Két egyfelvétel. 22.20: Ces Quatres lengyel énekegyüttes. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Emson Jaap hegedű, zongorán kíséri Földes László. 23.35: Tánclemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 20.30: A mai Weimar. Klenka János dr. városképe. Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.10: A graefenbergi vendég. Nyiresi Tichi Kálmán előadása Pákh Albertről. Felolvasás. 22.40: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 23: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 14.10: Népdalok. 14.50: Lemezek. 18.45: Lemezek. 19.30: Lubkovicz Dino énekel. 19.50: Lemezek. 20.05: Népies zene. 21: Rádiózenekar. 22: Lemezek. 23.15: Lemezek.

Alvácán

a fürdőigazgatóság szállodáiban
kedvezményes szoba
és fürdőkiutalás
beszerezhető az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Flatai vas- és fűszerkereskedőségét állást keres azonnalra is. Cim: Eppel Károly, Buteni. 3460

Román-német-magyar levelező, perlekt gyorsíró, önálló munkaerő, megfelelő elhelyezkedést keres. Cimeket „Prima” jellegére a kiadóba kér. 3462

ALKALMAZÁST NYER

Masamódlány állandó munkára, jó fizetéssel felvétetik. Schön Anna. Str. V. Goldis 1.

Fűzéshez értő mindeneseiére felvétetik. Calea Saguna 8.

Komoly, 40-45 év körüli mindenese házvezetőnőt keres magános ur tanyára. Cim a kiadóban. 3402

Mindenese szobaleány jó bizonyítványokkal kerestetik. Jelentkezés hétfőtől a textilgyári portánál. 3411

ELKÁRÁS

Különbejáratu butorozott, szén tisztá uriszoba csendes magánházaiban utányosan kiadó. Str. Balaşa 180. 3457

Kétszobás, előszobás, fürdőszobás, modern földszintes lakás szeptember 1-re kiadó. Str. Consistorului 35. 3458

Háromszobás, modern lakás november 1-ére kiadó. Str. Cloşca 7. 3456

Törvényszéknél három uccai szobás I. em. erkélyes, modern lakás, fürdő, és melléképítményekkel november 1-re kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. Tel. 1943. 3454

Modern balkonos, kétszobás, uccai garconlakás orvosi rendelőnek vagy irodának is kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 13. 3447

Kétszoba, előszoba, fürdőszoba és konyha, ujonnan festve kiadó. Cim a kiadóban. 3281

Butorozott szoba közvetlen fürdőszoba használattal azonnalra kiadó, esetleg házaspárnak is Str. Dumbrava Rosie 27 Marospart. 3400

Modern kétszobás, konyhás, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Dumbrava Rosie 1. Értekezni ugyanott.

OKTATÁS

Diplomás tanár pótvizsgára előkészít. Cim a kiadóban. 3401

Nyugalmozott állami tanár javító- és felvételi vizsgákra előkészít. Cim a kiadóhivatalban. 3451

Accordeont és zongorát tanít Rákóczy Sándor. Str. Episc. Radu No. 23. 3452

VÉTEL-ELADÁS

Fajóvümlőcsöt

nagyban és kicsinyben árusít

Gyümölcs Csarnok
Arad, Strada Horia 12.

Oszibarack-különlegességek.
Uradaimi fajtáinnyék. 3416

Gyermekjárókát keresek megvételre. Piata Imparatul Traian 1., kapu alatt balra. 3459

Vörösmárvány-kertipad, cementállványok virágtartókkal, két kerti fapad eladó. Befőzni való ringló és oltott szilva kapható. Str. Gen. Coanda 9. 3453

Ló, teljes ígás- és kocsihával eladó. Str. Consistorului 42. 3463

Használt römikövet megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3456

Haláleset,

elutazás, költözéskor kénytelenül vesztek készpénzért ócska butorokat, ruhaneveket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket, makulaturapapírt, ócskavasat, padláshalmot. Vásárolok lakásban és padlásra heverő bármilyen felesleges holmit, fim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap, vagy személyes hívásra házhoz jövök. Goidu-ucca 5., STEINER SÁNDOR.

KÜLÖNFÉLÉK

SZILAGYI „YOGHURT”
UDIT HUSIT 3862
Str. Mocioni 18.
Telefon 15-22.

Legújabb jelentéseink:

Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda Szmírnába érkeztek

Szmírna. Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda a Luceafarul nevű yacht fedélzeten vasárnap délelőtt kilenc órakor a szmírnai kikötőbe érkezett. A királyi yachtot a Marasti nevű torpedóromboló kísérte. Az uralkodót és a trónörökösöt nagy ünnepélyességgel fogadták.

Chamberlain bejelentette:

A szovjetkormány előterjesztésére haditengerészeti és légügyi tanácskozások kezdődnek Moszkvában

Érdekes felszólalások a londoni alsóház külügyi vitája során, melynek keretében a távolkeleti helyzetről és Danzig ügyéről is beszélt az angol kormányelnök

London. Chamberlain miniszterelnök az alsóház hétfő délutáni ülésén több képviselő kérdésére a következőket jelentette be:

— A szovjetkormány azt kérte, hogy a tárgyalások jelenlegi állapotában előnyösebb volna haladéktalanul katonai megbeszéléseket megindítani. Az angol és a francia kormány ehhez hozzájárult. Ennélfogva intézkedés történt, hogy angol és francia katonai képviselők küldessenek ki Moszkvába olyan gyorsan ahogyan csak lehet. Az a szándék, hogy a katonai megbeszélések párhuzamosan haladjanak a politikai megbeszélésekkel, hogy végleges megállapodásra jussunk a politikai egyezmény tekintetében. Az angol küldöttség vezetője, Sir Reginald Plunkett-Eseler-Erle Drax tengerész, Őfelsége első és főhadsegéde, továbbá Sir Charles Bierlett légügyi tábornok és John Heywood vezérőrnagy lesz.

Raddorne képviselő felteszi a kérdést: Megmondhatja-e a miniszterelnök ur megközelítőleg, hogy mikor indulnak meg azok a tárgyalások, amelyek szerinte olyan gyorsan kezdődnek, ahogyan csak lehetséges?

Chamberlain: Azt még nehéz lenne megmondani.

Adams képviselő: Természetesen feltehető a küldöttség személyi összetételéből, hogy a megbeszélések haditengerészeti és légi ügyekben fognak kifejtődni.

Chamberlain: Ez világos.

A délutáni ülés további folyamán Sinclair képviselő hangoztatta, hogy a béke arcvonalának tagjai együttműködésére van szükségük, nemcsak politikai, hanem gazdasági téren is.

Javasolta a képviselő, hogy a tárgyalásokba vonják bele Németországot és Olaszországot is, amely államokkal különösen a nyersanyagelosztás tárgyában lenne ajánlatos az együttes megbeszélés.

Chamberlain válaszában kijelentette, hogy a mostani körülmények között, amikor ilyen kényes természetű tárgyalások folynak az államok között, vigyázni kell minden kiáltott szóra.

— Semmi sem volna kellemetlenebb, — mondotta a kormányelnök — mint az, hogyha kívülről az lenne a színezet, hogy az angol kormány tagjai nem értenek egyet különösen a külpolitikai kérdésekben. Őszintén kívánom az egyezmény létrejöttét. Nem titok, hogy a közvetett támadásra vonatkozó része a megegyezésnek még nincsen abban a formában, hogy mindkét fél részére elfogadható legyen.

A távolkeleti kérdéstről szólva a következőket mondotta Chamberlain:

— Anglia nem engedheti meg, hogy távolkeleti érdekeit bármely ország is megsorshítsa. A brit birodalomnak ott jogai vannak, melyeket mindenkinek szem előtt kell tartania. A Craigie-Arita formula nem jelent politikai változást a Távolkeleten.

— A lengyel kölcsöntárgyalások ügyében felmerült nehézségeket, — folytatta a miniszterelnök — nemcsak az váltotta ki, hogy Lengyelország más államoktól is szerzi be fegyverszüükségletét, hanem az is, hogy a kölcsönt aranyban akarja felvenni.

— Anglia még a látszatát is kerülni akarja annak, hogy sérteni kívánna más államok függetlenségét. A danzigi kérdés igen súlyos, ezt el kell ismernünk. Az angol kormány aggódással figyeli az ügy fejleményeit. Be kell látnunk, hogy a lengyel kormány csodálatraméltó bölcsességgel és nagy jóakarattal kezeli az ügyet.

Ifjabb Henderson Arthur kérdésére kijelentette a miniszterelnök, hogy a jelen pillanatban nincs több mondanivalója a Lengyelországgal folyó pénzügyi megbeszélésekkel, amelyek még nem fejeződtek be. A felmerülő nehézségek csak technikai jellegűek.

A Daily Express szerint különben az angol kormány november 16-ára új választások kiírását tervezi, amennyiben a világhelyzet ezt megengedi.

A kínai japán hadvezetőség nem akadályozza meg az angolelleses tünteléseket

Tokió. A külügyminisztérium jelentése szerint a hétfőre kitűzött gazdasági albizottság ülését keddre halasztották. A tárgyalófelek időközben kiegyesítenek az addig összegyűjtött adatokat. A hétfő délutáni megbeszélésen csupán a tiencsini rendészeti ügyek anyaga szerepelt volna.

Tiencsin. A kínai japán hadsereg vezetésének köréből származó értesülések szerint az angolelleses tüntetéseknek mindaddig nem vetnek gátat, amíg a közrend és a közbiztonság nincs veszélyben.

Elnökjelölt amerikai politikus az Egyesült-Államok elszigetelődése ellen

NewYorkból jelentik: Mac Nutt, a Fülöp-szigetek volt kormányzója és jelenleg az amerikai közbiztonsági szolgálat megszervezője tegnap beszédet mondott Clevelandben, amelynek során

minden tekintetben helyeselte Cordell Hull külügyi államtitkár külpolitikáját.

Mac Nutt ezen kijelentése az amerikai közvélemény előtt annál is nagyobb fontosságu, miután az ő

személye is jelöltként szerepel az 1940. évi elnökválasztáson.

Az amerikai államférfiu beszéde további során az elszigetelődés politikája ellen nyilatkozott és ezzel kapcsolatban a következőket mondta:

— Háromszor akkora hadiflottánknak kell lennie, mint ellenfeleinknek, hogy meg tudjuk védeni partjainkat. A követelményeknek megfelelő szárazföldi hadsereggel is rendelkezünk kell, hogy a világ bármely részében meg tudjuk védeni az amerikai érdekeket. Mezőgazdaságunknak felvevő piacra van szüksége és a meglévő piacokat meg kell tartani. Az Egyesült-Államok déli részében a pamuttermelés egyharmad részét le kellett építeni éppen az elszigetelődés politikája miatt. Ugyancsak ez a politika okozta, hogy az ország nyugati részében az állattenyésztőket oly nagy károsodások érték.

Lezárták a spanyol-francia határt

Párisból jelentik: A spanyol hatóságok vasárnap lezárták a határt Spanyolország és Franciaország között. Még a spanyol újságokat sem engedik át a határon francia területre.

Abdullah transzjordániai emir a Szír királyság jelöltje

Kairóból jelentik: A „Nisri“ című kairói lap annak az eshetőségeről ír, hogy Abdullah transzjordániai emirt jelölik a szíriai királyságra. A lap véleménye szerint ennek az lenne a célja, hogy egyensúlyozza Ibn Saud politikáját, aki tudvalevőleg a róma-berlin tengelyhez csatlakozott.

Egy hónapja folynak az orosz-német gazdasági tárgyalások

Páris. A Figaro jelentése szerint a német-orosz tárgyalások immár egy hónap óta tartanak. A német megbízottak Moszkvában tartózkodnak és minden elkövetnek, hogy Szovjet-országgal egy új szerződést kössenek. A kereskedelmi jellegű tárgyalások különösen a ki- és behozatalra vonatkoznak.

Angol repülőgépra utja a Közelkeletre

London. Az egyik bombavető repülőgépra légközelebb elindul Görögország és Törökország feletti körrepülésre.

Macsek

a szerb-horvát megegyezésről

Belgrad. Macsek, a horvát parasztpárt vezetője az újságíróknak nyilatkozatot adott. A horvát-szerb megegyezésről kijelentette, hogy a kérdés a legjobb úton halad a megoldás felé.

Fegyencekkel hamisítottak bankjegyeket a börtöntisztviselők

London. A Wright szigeten lévő pankhursti börtön két tisztviselőjét letartóztatták. A nyomozó hatóságok megállapították, hogy az utóbbi időben forgalomba került 10 shillinges hamis bankjegyeket e börtönben készítettek pénzhamisításért bezárt fegyencek. A két tisztviselőt, akik „megrendelték“ a börtönbezárt pénzhamisítóktól a hamis pénzt, letartóztatták.